

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bučany (2007-2013)

Obec Bučany

Na príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bučany sa podieľal tím pracovníkov spoločnosti Premier Consulting spol. s r.o.:

- ☐ Ing. Miroslav Švec – hlavný projektový manažér
- ☐ Radovan Prezmetsky, AAS – projektový manažér
- ☐ Tician Vanková – asistentka projektového manažéra

Premier Consulting, spol. s r.o.
Hlavná kancelária: Hadovská cesta 870 • 945 01 Komárno • Slovak Republic
tel. +421 35 7713585 • fax: +421 35 7714250 • e-mail: info@premier-consulting.sk
www.eurofondy.sk

Obsah

Vízia rozvoja obce Bučany.....	4
1. Úvod.....	4
2. Ekonomické a sociálne východiská.....	6
2.1. Socio-ekonomická analýza.....	6
2.1.1. Rozvojový potenciál a ľudské zdroje.....	6
2.1.2. Ekonomická charakteristika	10
2.1.3. Občianska vybavenosť	13
2.1.4. Vzdelávanie a kultúra	16
2.1.5. Životné prostredie.....	17
2.2. Analýza realizovaných opatrení.....	18
2.3. SWOT analýza	19
2.4. Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja.....	20
3. Rozvojová stratégia	23
3.1. Ciele a priority	23
3.2. Opatrenia a aktivity.....	24
3.3. Opis rozvojovej stratégie	29
3.4. Programová štruktúra, merateľné ukazovatele	30
4. Finančný plán	31
4.1. Rozdelenie financií na programovacie obdobie	35
4.2. Rozdelenie financií na priority a opatrenia	35
5. Zabezpečenie realizácie	35
5.1. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie	36
5.2. Monitorovanie a hodnotenie	37
5.3. Harmonogram realizácie	38
6. Záver	38

Vízia rozvoja obce Bučany

Víziou je progresívna obec využívajúca výhodnú geografickú polohu, umožňujúca rozvoj podnikania a cestovného ruchu a hospodársky rast za podmienok trvaloudržateľného rozvoja, obec s kvalitnou infraštruktúrou zameranou na uspokojenie potrieb svojich obyvateľov na najvyššej úrovni, využívajúca úzku spoluprácu verejného, neziskového i podnikateľského sektoru a občanov obce.

1. Úvod

Uplynulá dekáda 20. storočia až po súčasnosť je ovplyvnená procesmi, ktoré výrazne predznamenal dynamiku a charakter premien spoločensko-politických, hospodárskych, sociálnych, sociálno-kultúrnych s celou škálou pozitívnych, ale aj problémových dopadov na spoločnosť. Významné sú nadnárodné súvislosti prebiehajúcich procesov, keďže sa netýkajú len jednej krajiny, ale sú súčasťou priestorovo širších premien, ktoré majú významné, prinajmenšom európske súvislosti. Premieta sa to, resp. odráža v európskych integračných procesoch, v hľadaní podôb štátnych i spoločných európskych postupov, pri riešení problémov, pri usmerňovaní vývojových procesov, pri hľadaní spoločných či koordinovaných politík.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja je základným dokumentom, ktorým si obec pri výkone svojej činnosti zabezpečuje rozvoj svojho územia a potreby obyvateľov.

Ide o strednodobý programový dokument, ktorý bol spracovaný na základe zákona č. 503/2001 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Pri spracovaní boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja je komplexným dokumentom, integrujúcim otázky rozvoja fyzických štruktúr so sociálnymi, ekonomickými a ďalšími aspektmi. Preto bude mať voči ostatným plánovacím dokumentom spracovaným na miestnej úrovni zastrešujúcu funkciu. Na rozdiel od územného plánu, ktorý rieši najmä otázky fyzického rozvoja územia (lokalizáciu zástavby a priestorové regulatívy pre stavebný rozvoj, funkčné využitie rozvojových plôch), program rozvoja sa podrobnejšie zaoberá otázkami ekonomického a sociálneho rozvoja, čím vo vzťahu k územnému plánu plní komplementárnu funkciu. Aj napriek komplexnosti programu rozvoja nie je cieľom vyčerpávajúco obsiahnuť všetky problémy a nájsť na ne riešenie.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bučany je v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v Národnom rozvojovom pláne a s metodikou na vypracovanie príslušného PHSR pre obce.

Postup spracovania PHSR

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja je účelovo spracovaný, najmä z hľadiska cieľov a priorít rozvoja SR a možností využívania fondov EÚ.

Postup spracovania PHSR je v súlade s Metodickou príručkou uverejnenou Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR, sekciou regionálnej politiky. Samotnú chronológiu prípravy a vypracovania možno popísať nasledovne:

- 1) Vypracovanie **socio-ekonomickej analýzy obce**, v ktorej boli identifikované tendencie súčasného socio-ekonomického vývoja obce. Analýza bola zameraná na oblasti: rozvojový

potenciál, ľudské zdroje, ekonomika, občianska vybavenosť, vzdelávanie a kultúra a životné prostredie.

- 2) Vypracovanie **analýzy realizovaných opatrení**, v rámci ktorej sa zhodnotili doterajšie skúsenosti predstaviteľov obce s implementáciou programov a podporou regionálneho rozvoja.
- 3) Vyhotovenie **SWOT analýzy**.
- 4) **Určenie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja**, vychádza z identifikácie hlavných problémov, ktoré PHSR rieši a určenia potenciálu pre toto riešenie.
- 5) **Definovanie samotnej stratégie**. Tento bod priamo nadväzuje na SWOT analýzu s cieľom odstrániť, alebo zmierniť identifikované disparity pomocou využitia potenciálu reprezentovaného určenými faktormi rozvoja.
- 6) Vymedzenie opatrení a aktivít. Vychádza zo strategickej vízie obce, výsledkov analýz a stratégie PRO. V rámci aktivít ide o činnosti, ktoré budú v rámci vymedzených opatrení podporené. Opatrenia predstavujú súhrn aktivít pomáhajúcich realizovať priority.
- 7) Definovanie merateľných ukazovateľov a **opis rozvojovej stratégie**.
- 8) Zostavenie finančného plánu. Východiskom boli disponibilné finančné zdroje obce a vymedzené opatrenia a aktivity.
- 9) **Definícia priorít a opatrení**.
- 10) Kompletizácia PHSR.
- 11) Schvaľovanie a publikovanie PHSR.

V rámci samotnej prípravy PHSR prebiehalo zhromažďovanie aktuálnych informácií a dokumentov, spracovanie, porovnávanie a hodnotenie informácií, organizačné zabezpečenie a spracovanie získaných podkladov obce.

Dôvodom pre vypracovanie programu rozvoja bola potreba komplexného strategického rozvojového dokumentu, ktorý by pokrýval aj aspekty sociálneho, ekonomického, kultúrneho a inštitucionálneho rozvoja, ktoré v územnom pláne nie sú riešené. Z tohto dôvodu sa pre obdobie nasledujúcich 7 rokov, t.j. s platnosťou do roku 2013 vypracúva nový komplexný plánovací dokument spĺňajúci aktuálne kritériá strategického plánu pre úroveň miestnej samosprávy, ktorým je Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

2. Ekonomické a sociálne východiská

Finančná stabilita ekonomiky je výsledkom vzájomného pôsobenia situácie v reálnej ekonomike, vo finančnom sektore, na finančných trhoch a v platobnom systéme. Primárna je pritom úloha domácej reálnej ekonomiky. Určuje ju stabilita v jednotlivých sektoroch – vo verejnom sektore, v sektore nefinančných spoločností, v sektore domácností a v sektore zahraničného obchodu. Základná otázka vo vzťahu k finančnej stabilite je, či tieto sektory boli v rovnováhe a či výsledky ich hospodárenia vytvárali predpoklady na tvorbu potrebných rezerv a krytie ich finančných rizík, alebo naopak, či v ich finančnom hospodárení vznikali napätia, problémy s plnením záväzkov a riziká porúch. Tieto otázky vznikajú nielen vo vzťahu k súčasnej situácii, ale aj z hľadiska budúceho pravdepodobného vývoja vo vzťahu k udržateľnosti súčasného nastavenia parametrov ich hospodárenia. Ak sa z týchto hľadísk pozrieme na vývoj ekonomiky SR, môžeme konštatovať, že bol veľmi priaznivý z hľadiska vytvárania predpokladov na celkovú ekonomickú a finančnú stabilitu. V ekonomike začala pôsobiť daňová reforma, ktorá znížila daňové zaťaženie podnikov a zlepšila vnímanie podnikateľského prostredia na Slovensku zahraničnými investormi. Ďalšie reformy, dôchodková reforma a reforma zdravotníctva, mali z dlhodobého hľadiska prispieť k udržateľnosti verejných financií. V poslednom období rovnako pokračovala konsolidácia verejných financií. Prijaté reformy a opatrenia prispeli k zvýšeniu záujmu zahraničných investorov o investovanie na Slovensku. Rast ekonomiky sa zrýchlil, ale napriek tomu neboli v ekonomike prítomné známky prehrievania. Deficit na bežnom účte síce vzrástol, ale bol z veľkej časti financovaný priamymi zahraničnými investíciami. Tie vytvárali predpoklad na ďalší rast exportnej schopnosti a upevnenie vonkajšej ekonomickej stability.

2.1. Socio-ekonomická analýza

Sociálno-ekonomická úroveň regiónov Slovenska je determinovaná modelom uplatňovanej regionálnej politiky. Ekonomickou regionalizáciou možno vymedziť územné celky, ktoré majú zhodné ekonomické parametre a vytvárajú relatívne homogénny funkčný celok v ktorom pôsobia podnikateľské aktivity približne za rovnakých podmienok. Takýmito územnými celkami môžu byť trhové zóny koncentrácie ekonomických aktivít, alebo lokálne pracovné trhy, ktoré sa formujú na základe koncentrácie pracovných príležitostí vo sfére výroby, vo výrobných i verejných službách.

Na území Slovenska v dôsledku predchádzajúceho vývoja lokálne pracovné trhy tvoria spádové územia miest, ktoré v strediskovej sústave osídlenia plnili funkciu stredísk obvodného významu.

Sociálna oblasť je významne previazaná s ekonomickou oblasťou, parametre ktorej určujú v značnej miere i situáciu, stav v sociálnej oblasti regiónu. Sociálna situácia zachytáva predovšetkým stav v oblastiach sociálnej či hmotnej odkázanosti a nezamestnanosti.

2.1.1. Rozvojový potenciál a ľudské zdroje

Obec Bučany sa s počtom obyvateľov (2120 obyvateľov, r. 2005) radí medzi stredne veľké obce. Obec tak musí zápasíť s určitými obmedzeniami (najmä rozpočtovými) avšak veľkosť obce poskytuje stále dostatok priestoru pre plánovaný a usmerňovaný rozvoj. Obec musí v súlade s vývojom celého regiónu posilňovať svoje silné stránky a naopak upustiť od aktivít, ktoré sú ekonomicky výhodné len vo veľkých sídlach.

Poloha je ďalším kľúčovým faktorom rozvoja obce a to z pohľadu všetkých regionálnych úrovní, ktoré sú determinantmi okolitého prostredia obce. Obec takéto okolité podmienky nedokáže ovplyvniť a musí ich chápať ako dané. Rozvoj v rámci Slovenska, kraja či okresu nie je zo strany obce plne ovplyvniteľný.

Poloha obce má mimoriadny vplyv na ekonomiku ako aj na lokalizáciu podnikov sídlacích v obci alebo jej bezprostrednej blízkosti. V okolitej sídelnej štruktúre dominujú stredne veľké vidiecke obce ale aj sídla mestského charakteru. Obec Bučany sa nachádza 11 km od mesta Trnava a taktiež 11 km od mesta Hlohovec. Rozsah prekrývania sfér vplyvu miest na obec je na Slovensku všeobecne veľmi vysoký. Takmer 40% obcí patrí do sféry vplyvu dvoch alebo viacerých miest.

Vytvára sa tak okrajové pásmo, v ktorom sú sledovateľné väzby na jadrá ťažiska osídlenia predovšetkým v intenzite dochádzky za prácou a ich vzťah je sprostredkovaný cez menšie mestá tvoriace polycentrický systém ťažiska osídlenia. Územné vymedzenie týchto pásiem však nie je stabilné a statické. Ide o isté v čase premenlivé a pulzujúce územia. Závisí to na rozvoji aktivít v jednotlivých pásmach a na rozvoji "sily" vlastného jadra (jadier) ťažiska osídlenia. Relatívna blízkosť miest utvára podmienky pre rast a rozvoj okolitých obcí a uspokojovanie potrieb a sociálnych istôt obyvateľov. Poloha obce zabezpečuje jej obyvateľom kvalitnú školskú, sociálnu, technickú a dopravnú infraštruktúru. Dobrá infraštruktúra zabezpečuje aj podmienky pre migráciu obyvateľov do obce, ktorý sú spravidla zamestnaný v mestských sídlach avšak uprednostňujú kvalitu vidieckeho prostredia a ním poskytovaných možností vyžitia. Výhodná poloha a blízkosť centra má vplyv aj na mieru nezamestnanosti v obci, nakoľko jej obyvatelia dočasne migrujú za prácou práve do týchto okolitých miest. Dočasnú migráciu je možné sčasti identifikovať aj v dôsledku dopytu po školských, lekárskejších a kultúrnych službách.

Obec Bučany má aj výhodnú geografickú polohu s existujúcim napojením na multimodálne koridory a disponuje veľmi dobrou polohou voči hlavným dopravným koridorom nadregionálneho až medzinárodného významu.

Cez obec vedie štátna cesta I. triedy č. I/61 Bratislava – Trnava – Piešťany – Žilina, ktorá má priame napojenie na diaľnicu D1. Chotárom obce prechádza železničná trať Bratislava – Žilina – Košice, ktorá je v súčasnosti v rekonštrukcii na rýchlotať (do 160 km/h). Keďže sa obec nachádza v blízkosti dôležitého dopravného ťahu, tým sa obec vlastne stáva súčasťou rozvojovej osi. Rozvojové osi sú súčasťou tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry.

Blízkosť hlavného ťahu podporuje sídelné väzby medzi obcami a rovnovážny sídelný rozvoj vrátane rozvoja vidieka. Vytvárajú podmienky pre dostupnosť k infraštruktúram, zachovanie a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva a zabezpečujú požiadavky, ktoré sú na sídelnú štruktúru kladené z hľadiska ekonomických, sociálnych a environmentálnych súvislostí. Rozvojové osi tak efektívne plnia požiadavky trvalej udržateľnosti a vytvárania zdravého a environmentálne vhodného obytného i pracovného prostredia. Rozvojové osi sa na Slovensku rozvíjajú v uzlovom pásovom sídelnom systéme, ktorého osnovu tvoria centrá osídlenia a dopravno - komunikačné systémy spájajúce jednotlivé centrá. Hierarchia a dôležitosť rozvojovej osi závisí od:

- úrovne centier medzi ktorými os leží a ktoré prepája,
- významu verejného dopravného vybavenia, pozdĺž ktorého os leží,
- významu verejného technického vybavenia,
- hustoty sídiel na rozvojovej osi,
- počtu a hustoty obyvateľov v obciach prepojených rozvojovou osou.

Z hľadiska administratívneho členenia patrí obec Bučany do Trnavského kraja a okresu Trnava (okresy v súčasnosti neplnia administratívnu funkciu, sú však štatistickou jednotkou úrovne NUTS IV).

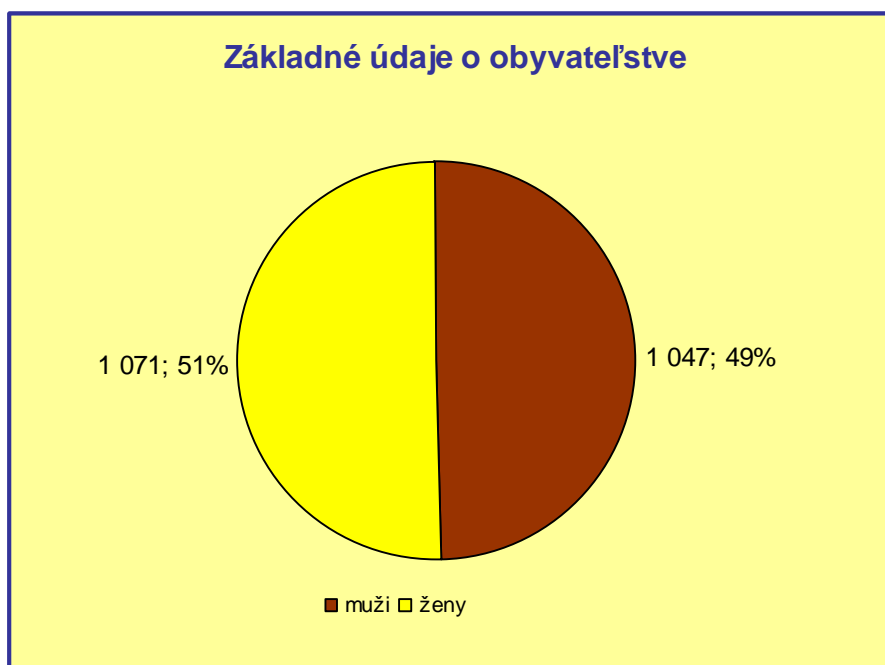
Sídlo matričného úradu	Trnava
Sídlo pracoviska daňového úradu	Trnava
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Trnava
Sídlo Okresného súdu	Trnava
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Trnava
Sídlo pracoviska obvodného úradu	Trnava
Sídlo Územnej vojenskej správy	Trnava
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Trnava
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Trnava

Migrácia je do značnej miery ovplyvňovaná predovšetkým možnosťou získania bývania a zamestnania. Z toho dôvodu môže byť migrácia ovplyvňovaná realizáciou programov ekonomického rozvoja a súčasne vytváraním vhodných podmienok pre bývanie v obci.

Početnosť obyvateľstva v priestore je dôležitým faktorom rozvoja, lebo vytvára silnejšie trhové pole pre firmy ako aj ponuku práce. Rozmiestňovanie obyvateľstva a rozmiestňovanie ekonomických aktivít, sú navzájom prepojené a podmieňujúce sa procesy. Firmy priťahujú pracovné sily a ich odvetvová štruktúra ovplyvňuje kvalitu t.j. vzdelanostnú úroveň a vekovú štruktúru.

tab.: Základné údaje o obyvateľstve										
Obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo			Podiel žien z trvale bývajúceho obyvateľstva (v %)	Prítomné obyvateľstvo		Ekonomicky aktívne osoby			Podiel ekonomicky aktívnych z trvale bývajúceho obyvateľstva (v %)
	spolu	muži	ženy		spolu	na 1000 trvale bývajúcich	spolu	muži	ženy	
Bučany	2 118	1 047	1 071	50,6	2 058	972	1 041	570	471	49,2

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

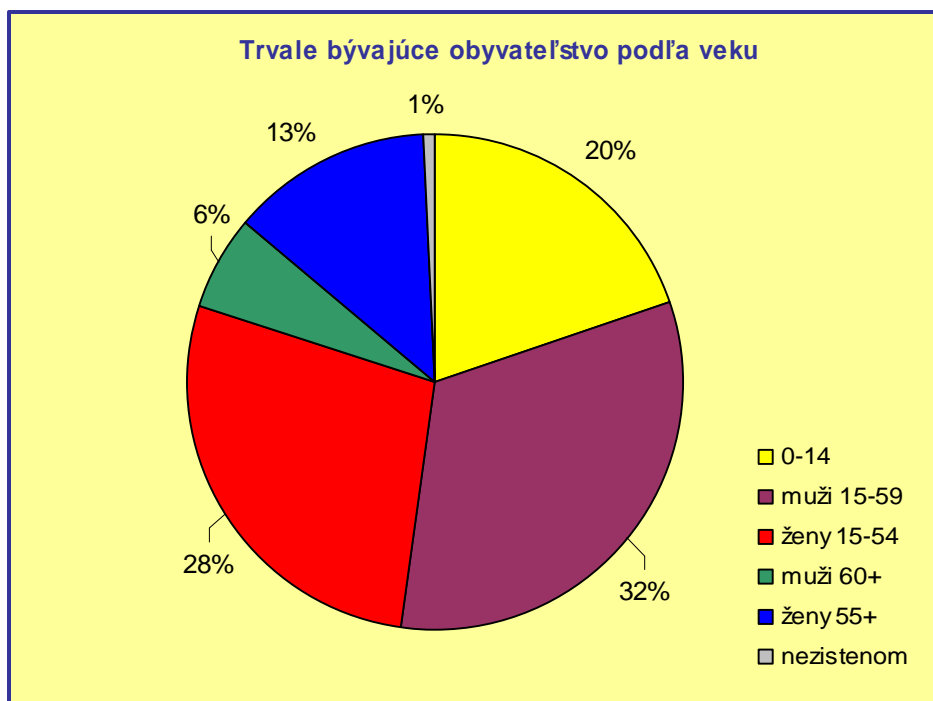
Vývoj počtu obyvateľov od roku 2001-2005 svedčí o postupnom zvyšovaní počtu obyvateľov a poklese úmrtnosti v obci. Mení sa aj veková skladba obyvateľstva, klesá podiel staršej generácie a poproduktívneho obyvateľstva a zvyšuje sa podiel obyvateľstva v predproduktívnom veku.

V prípade naplnenia potenciálu prisťahovania nových obyvateľov, hlavne mladých rodín, by v budúcnosti mohlo dôjsť k ešte väčšiemu zlepšeniu demografického profilu obce a zabezpečeniu stabilnejšej základne pre dlhodobý rast počtu obyvateľov prirodzenou cestou.

tab.: Trvale bývajúce obyvateľstvo podľa veku

tab.: Trvale bývajúce obyvateľstvo podľa veku										
Obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo							Podiel z trvale bývajúceho obyvateľstva		
	spolu	vo veku						vo veku (v %)		
		0-14	muži 15-59	ženy 15-54	muži 60+	ženy 55+	nezistenom	predproduktívnom	produktívnom	poproduktívnom
Bučany	2 118	418	691	583	134	276	16	19,7	60,2	19,4

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Zmeny vo vekovom zložení obyvateľstva sa odrážajú aj v ekonomickom zaťažení (ktoré vyjadruje akou mierou je v populácii zaťažená produktívna zložka obyvateľstva neproduktívnou zložkou). Tento vývoj má v posledných rokoch mierne pozitívny smer. Ovplyvňovaný je zvyšujúcim sa zastúpením detí a klesajúcim zastúpením poproduktívnej zložky obyvateľstva. Avšak je potrebné zdôrazniť, že tento stav môže byť dočasný nakoľko sa očakáva urýchlenie demografického starnutia na konci prvej dekády 21. storočia.

Z hľadiska národnostného zloženia môžeme konštatovať, že zloženie obyvateľstva obce Bučany je homogénne. Slováci podľa údajov z roku 2001 tvoria 99,1 % obyvateľov (abs. 2098 obyv.), ostatné národnosti sú zastúpené veľmi menšinovo.

tab.: Trvale bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti

Obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo spolu	v tom národnosť						
		slovenská	maďarská	česká	ukrajinská	ruská	bulharská	nezistená
Bučany	2118	2098	1	5	1	2	4	7

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Z hľadiska náboženského vyznania prevažujú v Bučanoch občania s vyznaním rímsko-katolíckej cirkvi (96 %), ďalej sú to občania bez vyznania (2 %), ostatné sú zastúpené veľmi malým počtom.

tab.: Trvale bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania a podľa okresov a obcí								
Podiel trvale bývajúceho obyvateľstva podľa náboženského vyznania / cirkvi								
Trvale obývané obyvateľstvo	v tom náboženské vyznanie / cirkev							
	Rímsko-katolícka cirkev	Evanjelická cirkev augs. vyznania	Grécko-katolícka cirkev	Pravoslávna cirkev	Náboženská spol. Jehovovi svedkovia	Evanjelická cirkev metodistická	nezistené vyznanie/cirkev	bez vyznania
2118	2029	10	1	7	2	1	28	40

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

2.1.2. Ekonomická charakteristika

Ekonomický potenciál Trnavského samosprávneho kraja predstavuje spolupôsobenie v kraji sa nachádzajúceho kapitálu, ľudských zdrojov a prírodných daností za účelom výroby produkcie a poskytovania služieb. Hospodársky rozvoj v posledných rokoch sa výrazne dynamizuje vplyvom prítomnosti automobilového priemyslu a súvisiacich subdodávateľských subjektov.

Trnavský kraj hraničí s 3 štátmi – Českou republikou (spoločná hranica cca 45 km), Rakúskom (cca 12 km) a s Maďarskou republikou (cca 48 km), čo vytvára predpoklady pre rozvoj cezhraničnej spolupráce. Priaznivý demografický potenciál, strategická geografická poloha, dlhodobé tradície kúpeľníctva a priaznivé klimatické podmienky sú predpokladom ďalšieho

ekonomického rozvoja. Trnavský samosprávny kraj je súčasťou „zlatého trojuholníka“ – rozvojového regiónu Viedeň – Bratislava – Győr. Vzdialenosť Trnava - Viedeň je cca 118 km a Trnava Győr cca 108 km. V blízkosti sa nachádza letisko M. R. Štefánika v Ivánke pri Dunaji (cca 50 km) a letisko Schwechat – Wien (cca 110 km).

Odvetvia sekundárneho sektora poskytujú širší priestor pre diverzifikáciu výroby tovarov ako aj ponuku práce a prinášajú vyšší ekonomický efekt. Z tohto dôvodu má priemysel rozhodujúci vplyv na ekonomický rozvoj regiónu.

Okolie obcí patrí medzi najproduktívnejšie poľnohospodárske oblasti Slovenska, s celkovou výmerou poľnohospodárskej pôdy 294 225 ha, čo predstavuje 70,9 % z celkovej rozlohy kraja. Z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy takmer 90 % (89,8 %) tvorí orná pôda 264 138 ha.

Priemyselná výroba má na tvorbe HDP Trnavského kraja podiel 36% a predpokladá sa, že objem priemyselnej výroby bude v budúcom období stúpať v dôsledku zahájenia výroby v nových priemyselných podnikoch. Priemysel sa koncentruje v krajskom meste Trnava. Od roku 1989 prešla hospodárska základňa okresu hlbokou reštrukturalizáciou. Najväčšie podniky v Trnave zanikli alebo výrazne obmedzili výrobu (TAZ, Zornica, Drevina, cukrovar). V súčasnosti sú najväčšími ekonomickými subjektmi a zamestnávateľmi nasledovné subjekty:

Strategické podniky v Trnavskom kraji		
	Spoločnosť	Tržby v roku 2005 (tis. SKK)
1.	Samsung Electronics Slovakia, s.r.o., Galanta	48 605 500
2.	INA Skalica, s.r.o., Skalica	7 663 741
3.	Sony Slovakia, s.r.o., Trnava	6 521 920
4.	Swedwood Slovakia, s.r.o., Trnava	5 403 061
5.	Zentiva, a.s., Hlohovec	4 806 091
6.	Nafta, a.s., Gbely	4 500 000
7.	Johns Manville Slovakia, a.s., Trnava	4 177 359
8.	ZF Sachs Slovakia, a.s., Trnava	4 129 214
9.	Bekaert Hlohovec, a.s., Hlohovec	3 771 734
10.	Delphi Slovensko, s.r.o., Senica	3 378 172
11.	Protherm Production, s.r.o., Skalica	2 841 107
12.	Grafobal, a.s., Skalica	2 704 102
13.	Eastern Sugar Slovensko, a.s., Dun. Streda	2 597 626
14.	ŽOS Trnava, a.s., Trnava	2 444 688
15.	Amylum Slovakia, s.r.o., Boleráz	2 153 852
16.	Slovenské cukrovary, s.r.o., Sered'	2 044 919
17.	VUJE, a.s., Trnava	2 016 112
18.	Belar, a.s., Dunajská Streda	1 890 021
19.	COOP Jednota Galanta, s.d., Galanta	1 306 440
20.	ON Semiconductor Slovakia, a.s., Piešťany	1 304 095
21.	ZF Boge Elastmetall Slovakia, a.s., Trnava	1 218 027
22.	Alchem, s.r.o., Senica	1 015 385
23.	Steel-Mont, a.s., Holíč	1 014 092
24.	COOP Jednota Senica, s.d., Senica	1 002 375
25.	Slov. liečebné kúpele Piešťany, a.s., Piešťany	967 973

Automobilový závod PSA Peugeot-Citroen v Trnave, v ktorom postupne vzniklo viac ako 3500 nových pracovných príležitostí (z toho asi 40 % pre obyvateľov Trnavského okresu) je momentálne najväčším zamestnávateľom. V roku 2006 trnavskú fabriku opustilo okolo 60 tis. vozidiel, v roku

2007 to malo byť asi 240 tisíc. Pri plnej kapacite v roku 2008 vyprodukuje závod 300 tis. áut ročne, za hodinu to bude 55 áut. Lokalizáciou závodu sa mesto i širší región stalo atraktívnym i pre subdodávateľské firmy. Okrem vzniku nových pracovných miest to v krátkom čase prinieslo celkový ekonomický rozvoj v oblasti obchodu, služieb, rekreácie a zvýšenie životnej úrovne obyvateľstva.

V blízkom okolí obce sa nachádzajú podniky, ktoré sú strategické z pohľadu obce a jej obyvateľov. Dôvodom uvedeného je skutočnosť, že v týchto podnikoch je zamestnaných mnoho obyvateľov obce. Jedná sa o tieto podniky: Jadrová vyradovacia spoločnosť, a.s. Jaslovské Bohunice, Slovenské elektrárne, a.s. Jaslovské Bohunice.

Jedným z najdôležitejších ukazovateľov ekonomickej vyspelosti regiónu je cena práce. Priemerná mzda v Trnavskom kraji za 3. štvrtrok 2005 bola 17 209 Sk, čo je na úrovni priemeru SR. V okrese Trnava bola v roku 2005 priemerná nominálna mzda 17 712 Sk, t.j. mierne nad úrovňou priemeru SR.

Miera nezamestnanosti v Trnavskom kraji predstavovala na konci roku 2005 7,2%. V rámci Trnavského kraja ide o okres s druhou najnižšou mierou nezamestnanosti po okrese Piešťany.

Podnikateľské prostredie v okolí

V rámci obcí absentujú väčší zamestnávateľia a podnikateľské prostredie je tvorené prevažne mikropodnikmi zamestnávajúcimi do 50 zamestnancov. Medzi najväčších zamestnávateľov v obci Bučany patria: Selekt a. s. (31 zamestnancov v poľnohospodárskej výrobe), Alba SR s. r. o. (17 zamestnancov, výroba stoličiek), Techagra RV Šaľa so sídlom v Bučanoch (11 zamestnancov – poľnohospodárska výroba), Zväz chovateľov ošípaných Nitra so sídlom v Bučanoch (8 zamestnancov, chov ošípaných), Obecný úrad Bučany (7 zamestnancov), Anprofeed s.r.o. (5 zamestnancov vo výrobe kŕmnych zmesí) a Bauzing, Ivan Zaťko (2 zamestnanci, stavebníctvo), METTYS, Ing. Marian Urban (1 zamestnanec).

Z pohľadu turistického ruchu je dôležitý poľovnícky revír Dolina, ktorý je v extraviláne obce Bučany. Pozemky tohto 1460 ha veľkého revíru vlastní: SPF, Lesy š. p., obec ako i súkromné osoby. Poľovnícke združenie „Dolina“ sa stará o zver, medzi ich najdôležitejšie činnosti patrí najmä prikrmovanie v zimnom období. Združenie prevádzkuje 20 násypcov pre malú zver na jadrové krmivo a 5 kŕmnych zariadení (jasle) pre vysokú zver. Vzhľadom na charakter revíru - hlavne poľný revír- sa najviac udomácnil zajac poľný a bažant obyčajný, z vysokej zveri sma - 20 ha lesa. Samozrejme okrem spomínaných hlavných druhov úžitkovej zveri je možné pozorovať aj iné druhy.

Za zmienku stoja aj nespočetné archeologické nálezy, ktoré boli objavené v auguste roku 1978, pri budovaní diaľnice. Vtedy sa zistilo, že obec bola osídlená už v 5. tisícročí pred n. l. Medzi najvzácnejšie nálezy patrí soška pomenovaná „Bučianska Venuša“, ktorej zväčšená plastika bola umiestnená pri diaľnici D1, lengyelská keramika a hlinené plastiky zo začiatku 4. tisícročia pred n. l., objekt kruhového pôdorysu s priekopami, kanelovaná keramika zo začiatku 3. tisícročia pred n. l., keramika maďarovskej kultúry, ako i nálezy z konca 9. a začiatku 10. storočia ako sú napríklad železné putá so zámkou.

Stručná charakteristika podnikateľského prostredia	
Predajňa potravinárskeho tovaru	áno
Predajňa zmiešaného tovaru	áno
Pohostinské odbytové stredisko	áno
Predajňa nepotravinárskeho tovaru	áno
Predajňa pohonných látok	nie
Zariadenie pre údržbu a opravu motorových vozidiel	nie
Predajňa súčiastok a príslušenstva pre motorové vozidlá	nie
Hotel (motel, hotel)	nie
Penzión *** až *	nie
Turistická ubytovňa **, *	nie
Chatová osada *** až *	nie
Kemping * až ****	nie
Ostatné hromadné ubytovacie zariadenia	nie
Komerčná poisťovňa	nie
Komerčná banka	nie
Bankomat	nie

2.1.3. Občianska vybavenosť

Infraštruktúra je podmieňujúcim faktorom ekonomického a sociálneho rozvoja obce. Je tvorená technickou a sociálnou infraštruktúrou. Technická infraštruktúra je faktorom podmieňujúcim alokáciu firiem a ich prosperitu. Rovnako dôležitý význam má z pohľadu obyvateľov, nakoľko determinuje kvalitu ich života.

Kanalizácia

V obci Bučany treba dobudovať kanalizáciu v 25 % obce, v časti Odblavky, v Uličke pod cintorínom a na Chrenovej ulici. Prevádzkovateľom kanalizácie je spoločnosť TAVOS, a.s., Piešťany. Pod kanalizáciou, v zmysle zákona č. 184/2002 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, rozumieme súbor objektov a zariadení určený na neškodné odvádzanie komunálnych odpadových vôd, splaškových odpadových vôd a priemyselných odpadových vôd a osobitných vôd a v prípade stokovej siete delenej sústavy alebo polodelenej sústavy aj vody z povrchového odtoku vrátane ich čistenia. (zákon č. 184/2002 Z.z., (vodný zákon) §2 ods.8). Pričom verejnou kanalizačnou sieťou sú odvádzané odpadové vody vznikajúce ľudskou činnosťou (z domácností, komunálnej sféry, priemyslu a poľnohospodárstva) ako aj zachytené zrážkové vody.

Vodovod

Zásobovanosť obyvateľstva na Slovensku pitnou vodou z verejných vodovodov v porovnaní s okolitými európskymi krajinami je nedostačujúca. Úroveň rozvoja verejných vodovodov je regionálne nerovnomerná, a jedným z rozhodujúcich faktorov je aj nedostatok zdrojov podzemných vôd v pasívnych oblastiach (napr. juh stredného Slovenska a väčšina východného Slovenska). Obec Bučany má kompletne pokrytie verejným vodovodom. Verejný vodovod v obci bude jedným z faktorov rozvoja v budúcnosti nakoľko pitná voda sa stáva strategickou surovinou. Prevádzkovateľom vodovodu je obec Bučany.

Plynofikácia obce

Celá obec je splynofikovaná. Plynofikácia mala pozitívny vplyv na stav životného prostredia v obci, nakoľko sa znížil podiel popola zo spaľovania uhlia z komunálneho odpadu. Zemný plyn (ZP) je zo všetkých fosílnych palív pre životné prostredie najpriateľnejší, pretože neprodukuje kyslíčniky síry, pevné častice a emituje aj omnoho menej NO_x a CO₂. Samotná plynofikácia však má vplyv na zmenu zloženia komunálneho odpadu (mierny nárast papiera, plastov a pod.). Prevádzkovateľom plynovodu je Slovenský plynárenský priemysel a.s.

Stručné zhrnutie technickej infraštruktúry obce Bučany	
Pošta	áno
Káblková televízia	nie
Verejný vodovod	áno
Verejná kanalizácia	áno
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	áno
Rozvodná sieť plynu	áno
Najbližšia zastávka vlakov - názov	Brestovany
Najbližšia zastávka vlakov - vzdialenosť v km	5

Sociálna infraštruktúra

Sociálna infraštruktúra je určená na uspokojovanie potrieb obyvateľstva. Jej rozmiestňovanie je spojené so štruktúrou osídlenia ako aj veľkosťou obce a práve tieto faktory spôsobujú, že fungovanie akéhokoľvek zariadenia sociálnej infraštruktúry na území obce by bolo vzhľadom na výšku rozpočtu obce ekonomicky neúnosné. Najbližší domov dôchodcov sa nachádza v obci Križovany nad Dudváhom. V obci sa nachádza jeden občan, ktorého opatruje opatrovateľ so skráteným úväzkom.

Zameranie a koncentrácia zariadení sociálnej infraštruktúry je priamo spojená s potrebou racionalizovať dostupnosť k nej, stanoviť ich optimálnu kapacitu vo vzťahu k dopytu. Zmenou spoločensko-ekonomického systému došlo k prerozdeleniu rozvoja a financovania sociálnej infraštruktúry medzi štátnu správu, miestnu a regionálnu samosprávu a súkromný sektor.

Zdravotná infraštruktúra

Výrazný vplyv na kvalitu poskytovanej zdravotnej starostlivosti má v obci umiestnené zdravotné stredisko. Umiestnenie zdravotného strediska má dopad predovšetkým na dôchodcov, pre ktorých by dochádzka za zdravotnou starostlivosťou predstavovala často neúnosné finančné výdavky. Existencia zdravotného strediska výrazne zvyšuje aj "atraktivitu" obce z hľadiska prílivu obyvateľov a celkove svedčí o kvalitnom infraštruktúrnom vybavení. Je dlhodobou snahou obce zachovať a podľa možností a potrieb obyvateľov rozširovať služby poskytované strediskom. V stredisku sa nachádzajú dvaja lekári, všeobecný lekár a lekár pre deti a dorast. Zdravotné stredisko bolo v roku 2002 zrekonštruované. V obci sa nachádza i lekáreň.

Kultúrna infraštruktúra

Strediskom kultúrnej infraštruktúry v obci je kultúrny dom, ktorého kapacita je 242 sedadiel v jednej sále. Disponuje javiskovým sedením, šatňami, vlastným funkčným ozvučením a osvetlením. Využitie kultúrneho domu umožňuje organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí prezentujúcich miestnych tradícií a zvykov miestnych obyvateľov ako aj rôzne školské podujatia, divadelné predstavenia, príležitostné oslavy, koncerty a diskotéky pre mládež. V obci je aj kino Sľub, s kapacitou 242 miest na sedenie a sála je usporiadaná aj na divadelné hry. Odstránením premietacieho plátna vznikne javisko. Hlavným nedostatkom kultúrneho domu je fakt, že nemá vlastnú kuchyňu. Budovu kultúrneho domu využívajú viaceré spolky a krúžky ako napríklad: Slovenský skauting, Združenie zdravotne postihnutých, Poľovné združenie Dolina, Jednota

dôchodcov, ako i Základná škola s materskou školou, obecný futbalový klub a obecný úrad. Ako súčasť kultúrnej infraštruktúry funguje v obci aj obecná knižnica, v ktorej občania nájdu viac ako 4500 titulov. Občania majú k dispozícii aj verejný internet. Obec má vlastnú web stránku s adresou www.bucany.sk

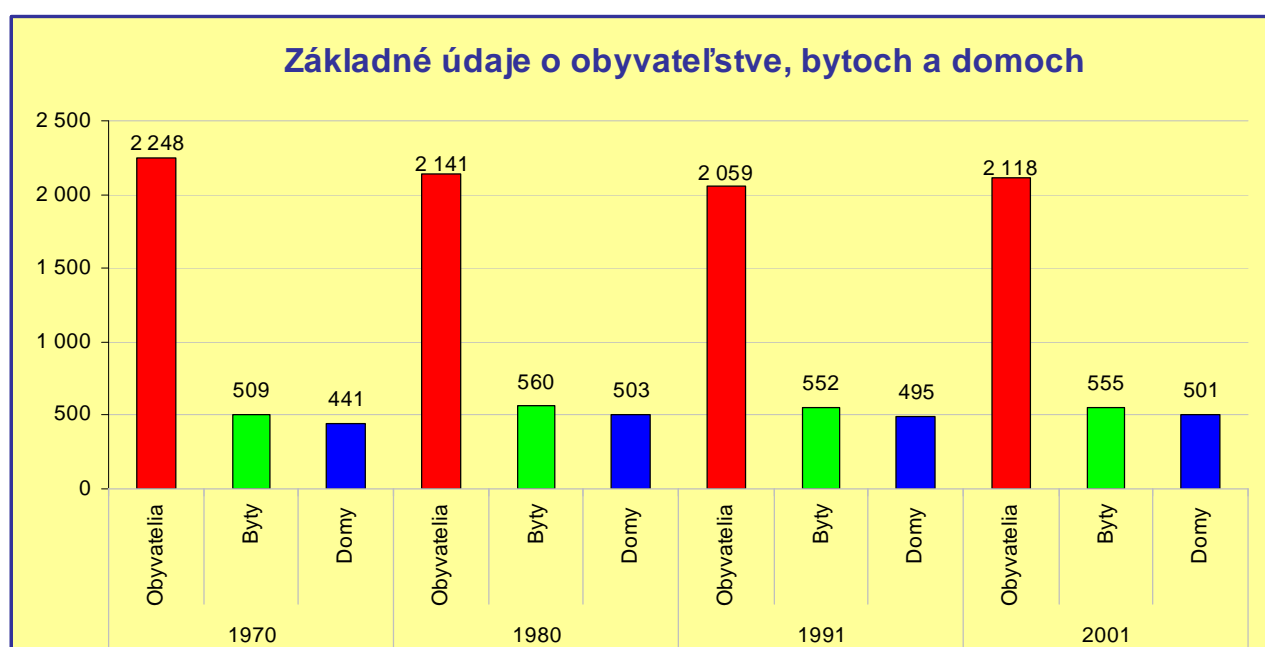
Bývanie

Bytový fond sa sústreďuje prevažne v tradičných rodinných domoch a bytoch. Pri porovnaní s priemernými ukazovateľmi štandardu bývania okresu Trnava sa zistilo, že bytový fond v obci sa vyznačuje priemerným plošným štandardom, najmä z hľadiska kritérií veľkosti obytnej plochy, počtu obytných miestností a počtu osôb na 1 obytnú miestnosť.

Tab.: Základné údaje o obyvateľstve, bytoch a domoch

Obec	1970			1980			1991			2001		
	Obyvatelia	Byty	Domy	Obyvatelia	Byty	Domy	Obyvatelia	Byty	Domy	Obyvatelia	Byty	Domy
Bučany	2 248	509	441	2 141	560	503	2 059	552	495	2 118	555	501

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

	Priemerný počet					Podiel trvale obývaných bytov vybavených (v %)						Podiel trvale obývaných bytov s 3+ obytnými miestnosťami (v %)
	trvale bývajúcich osôb na 1 trvale obývaný byt	m ² obytnej plochy na 1 trvale obývaný byt	obytných miestností na 1 trvale obývaný byt	trvale bývajúcich osôb na 1 obytnú miestnosť	m ² obytnej plochy na osobu	ústredným kúrením	kúpeľňou alebo sprchovacím kútom	automatickou práčkou	rekreačnou chatou, domčekom, chalupou	osobným automobilom	počítačom	
Bučany	3,81	70,50	3,78	1,01	18,5	49,7	87,9	51,4	0,7	41,8	6,8	87,0
Priemer SR	3,49	64,52	3,61	0,98	18,9	58,2	84,7	48,6	2,4	38,8	6,9	79,5
Priemer okresu	3,27	57,10	3,24	1,01	17,4	79,3	94,7	61,3	5,9	43,5	13,8	77,8

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

2.1.4. Vzdelávanie a kultúra

Školstvo

Sústava škôl v obci je tvorená materskou školou a základnou školou, tým sú dané dobré predpoklady pre ich vzájomné prepojenie do hierarchického systému. V tomto zmysle je potrebné zlepšiť komunikáciu medzi zainteresovanými subjektmi tak, aby školský vzdelávací systém v obci fungoval efektívne.

V zmysle Zákona č. 29/1984 Zb. § 5, § 6 základná škola poskytuje základné vzdelanie; žiaci nadobúdajú základné vedomosti, zručnosti a postoje v zmysle vedeckého poznania a v súlade so zásadami vlastenectva, humanity a demokracie. Základná škola pripravuje žiakov pre ďalšie štúdium. Činnosť základnej školy má nesporný vplyv na vyvážený rozvoj v obci. Zariadenie zastáva kľúčovú úlohu pri výchove a vzdelávaní novej generácie. Fungujúca školská infraštruktúra je základom pre ekonomický rozvoj regiónu. Zároveň dôležitým predpokladom pre rozvoj regiónu je stabilizácia ekonomicky produktívnych ľudí a vytvorenie podmienok pre život a prácu v regióne. Kvalitný výchovno-vzdelávací proces zabraňuje odlivu ekonomicky aktívnych obyvateľov z regiónu do centralizovaných aglomerácií miest.

V obci Bučany sa nachádza Základná škola s materskou, s vyučovacím jazykom slovenským. Škola má právnu subjektivitu a jej zriaďovateľom je Obecný úrad Bučany. V roku 2006/2007 školu navštevuje 236 žiakov, z toho 2 sú integrovaní. Predpoklad na školský rok 2007/2008 je 240 žiakov, z toho 2 integrovaní žiaci. V materskej škole je 56 detí a predpoklad na budúci rok je 60 detí.

Kultúrne podujatia

V oblasti kultúry a spoločenského života sa konajú viaceré akcie (pravidelné každoročné podujatia, resp. podujatia, ktoré sa uskutočnili v roku 2006):

Tab.: Kultúrne podujatia			
Názov kultúrneho podujatia	Rok konania	Počet návštevníkov	Výška nákladov (v tis. Sk)
Koncert dychovej hudby Bučianka	2006	150	1
Pochovávanie basy	2006	300	10
Echo rádio	2006	300	0
Kino	2006	300	40
Cantica Nova	2006	200	5
Stavanie mája	2006	250	6

Kultúrny dom v súčasnosti zabezpečuje kultúrno-spoločenské požiadavky širokej vrstvy obyvateľov obce a tak zastáva kľúčovú úlohu pri organizovaní významných kultúrnych podujatí. Fungujúca kultúrna infraštruktúra je dôležitá pre sociálno-ekonomický rozvoj regiónu, pretože poskytovaním adekvátnych priestorov na konferenčné, prednáškové, kultúrno-spoločenské a iné účely sa dosiahne vyvážený regionálny rozvoj prostredníctvom zvýšenia konkurencieschopnosti obce.

V roku 1995 sa stala obec členom združenia Združenie obcí Dudváh.

2.1.5. Životné prostredie

Trnavský kraj sa nachádza na západe Slovenska. Na západe susedí s Bratislavským krajom, na východe s Trenčianskym a Nitrianskym krajom, na severe s Českom a Rakúskom a na juhu s Maďarskom. Trnavský kraj tvorí 7 okresov: Dunajská Streda, Galanta, Hlohovec, Piešťany, Senica, Skalica a Trnava. Kraj má 251 obcí, 7 okresných miest a 16 sídel so štatútom mesta.

Z geografického hľadiska je kraj veľmi pestrý. Z povrchových celkov najväčšiu plochu zaberá Podunajská nížina na juhu a Záhorská nížina na severe. Oddelené sú pásmom kryhového pohoria Malé Karpaty s najvyšším vrchom Záruby – 768 m n. m. Pestrý reliéf podmieňuje klímu, ktorá je najsuchšia a najteplejšia v južných oblastiach Podunajskej nížiny a najchladnejšia v oblasti Malých Karpát.

Na území Trnavského kraja sa nachádza 47 veľkých zdrojov a cca 620 stredných zdrojov znečistenia ovzdušia. Dôležitou kategóriou podieľajúcou sa na znečisťovaní ovzdušia sú malé zdroje a automobilová doprava.

Celková výmera poľnohospodárskej pôdy v okrese Trnava je 53 647 ha, ktorá je intenzívne využívaná ako orná pôda o výmere 50 147 ha. Z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy zaberajú záhrady 1 423 ha, vinice 592 ha, ovocné sady 157 ha a trvalé trávne porasty 1 298 ha. Na území okresu Trnava sú lesné porasty sústredené v pohorí Malé Karpaty. Na trnavskej tabuli dosahuje lesnatosť asi 20 %. Výmera lesného pôdneho fondu je v súčasnosti 13 189 ha. Podľa kategórie je prevažná časť lesa tvorená lesmi hospodárskymi 75 %, ochranné lesy predstavujú 20 % a lesy osobitného určenia 5 %.

V okrese Trnava sa nachádzajú nasledujúce významné chránené prírodné územia:

- Chránená krajinná oblasť: Malé Karpaty – katastrálne územia Dolné Orešany, Horné Orešany, Lošonec, Smolenice, Smolenická Nová Ves, Buková, Trstín, Horná Krupá, Naháč, Dechtice, Dobrá Voda, Dlhá

- Národné prírodné rezervácie: Záruby – katastrálne územie Smolenice, Buková a Dolina Hlboče – katastrálne územie Smolenice

- Prírodné rezervácie:

Katarínka – katastrálne územie Dechtice, Slopy – katastrálne územie Dobrá Voda, Skalné okno – katastrálne územie Buková, Buková – katastrálne územie Buková, Lošonský háj – katastrálne územie Horné Orešany, Bolehlav – katastrálne územie Dolné Orešany, Klokoč – katastrálne územie Lošonec, Čierna skala – katastrálne územie Lošonec

- Chránený areál:

Trnavské rybníky – katastrálne územie Trnava, Hrnčiarovce nad Parnou, Všivavec – katastrálne územie Horné Orešany, Boleráz, Vlčkovský háj – katastrálne územie Vlčkovce,

- Prírodné pamiatky:

Občasná vyvieracia pod Bacharkou – katastrálne územie Dobrá Voda, Čertov žľab – katastrálne územie Smolenice, L'ahký kameň – katastrálne územie Dobrá Voda,

- Národná prírodná pamiatka:

Jaskyňa Driny – katastrálne územie Smolenice,

Chránené stromy:

Lipy pri Kalvárii – katastrálne územie Trnava, Lipa na cintoríne – katastrálne územie Dobrá Voda, Lipa pri kostole – katastrálne územie Smolenice

Sekvojovec v parku – katastrálne územie v Cíferi, Sekvojovec v parku – katastrálne územie Dolná Krupá, Platany v parku – katastrálne územie Voderady,

Okres Trnava sa vyznačuje rozvinutým priemyslom a poľnohospodárskou výrobou, čo vo výraznej miere ovplyvňuje vznik odpadov.

Medzi najvýznamnejšie priemyselné odvetvia zastúpené v danom území patria :

- energetika
- strojárstvo
- sklársky priemysel
- nábytkársky priemysel
- výroba náterových hmôt
- potravinársky priemysel
- chemický priemysel
- stavebný priemysel
- drevospracujúci priemysel
- hutnícky priemysel
- elektronika
- odevný priemysel
- polygrafický priemysel

Poľnohospodárska výroba a lesné hospodárstvo sa vo významnej miere podieľajú na vzniku biologicky rozložiteľných odpadov.

V obci Bučany sa nenachádza skládka komunálneho a ostatného odpadu. Preto sa likvidácia odpadu uskutočňuje prostredníctvom spoločnosti ASA, Petmas Onyx a odpad sa vozí na skládku Žlkovce. Obec nedisponuje vlastnou kompostárňou. V obci je zavedený separovaný zber odpadu, do vriec sa zbierajú plasty a šatstvo, do kontajnerov papier a sklo. Nebezpečný odpad je zbieraný periodicky.

Vodné zdroje sú pomerne bohaté, región odvodňujú rieky Dunaj, Váh a Myjava. Na nich a ich prítokoch boli vybudované viaceré vodné nádrže, napr. Boleráz, Buková, Kunov, Drahovce, ako i najväčšie a najznámejšie vodné dielo Gabčíkovo.

Na zásobovanie pitnou vodou sú využívané zdroje podzemnej vody. Ich rozšírenie na území kraja je nerovnomerné a ich kvalita rôzna. Najvhodnejšie sú v okrese Dunajská Streda v Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov, ďalej v v Gabčíkove, Šamoríne, Jelke, Trnave, Dobrej Vode, Dechticiach, Veľkom Orvišti a v oblasti Borovce-Rakovice. Obec Bučany má vlastný zdroj podzemnej vody, ktorou je zásobovaný obecný vodovod.

2.2. Analýza realizovaných opatrení

Konkurencieschopný a všestranne rozvinutý región je schopný efektívne využívať všetky zdroje pri zachovaní prírodných, kultúrnych a historických hodnôt, pamiatok regiónu a životného prostredia. Mobilizáciou vnútorných zdrojov regiónu a získaním mimoregionálnych zdrojov nevyhnutných pre financovanie rozvojových zámerov.

Nižšie uvedená tabuľka obsahuje v minulosti realizované projekty s uvedením názvu projektu, roku realizácie, stručný popis, ako aj výška nákladov a dotácie s konkrétnym uvedením poskytovateľa.

Tab.: Realizované projekty					
Názov realizovaného projektu	Rok	Popis projektu	Výška nákladov (v mil. Sk)	Dotácia (v mil. Sk)	Poskytovateľ dotácie
Obecné nájomné byty	2002	Obecné byty	19,181	10,535	SFRB
Zdravotné stredisko	2002	Rekonštrukcia	0,364	-	-
Nájomné byty	2006	Nájomné byty	12,434	-	-
Chodníky	2006	Chodníky	5,164	-	-
Lekáreň	2006	Lekáreň	0,453	-	-
Knižnica	2006	Knižnica	0,569	-	-
Rekonštrukcia ZŠ a MŠ	2006	rekonštrukcia	21,855	21,855	MF SR

Všetky realizované investície v obci riešili akútne a chronické problémy obce, ktoré znižovali jej konkurencieschopnosť, atraktivitu z hľadiska cestovného ruchu a znižovali kvalitu života obyvateľov.

Infraštruktúrna investícia predstavuje základný prostriedok stimulu ekonomického rozvoja na základe ktorého je možné odštartovať proces revitalizácie a obnovy v obci. Samotné investície prispievajú k znižovaniu nezamestnanosti. Stavebné práce poskytujú spravidla pracovnú príležitosť miestnym firmám. Pre ekonomický rozvoj obce je dôležitá kvalitná a moderná infraštruktúra, ktorá je jedným z pilierov ekonomického a spoločenského rozvoja.

Obec každoročne realizuje niekoľko investičných akcií menšieho rozsahu, ako sú opravy a odstránenie havarijných stavov na obecnom majetku.

2.3. SWOT analýza

Silné stránky

- ☐ Silnou stránkou rozvoja obce je jej výborná geografická poloha a veľkosť, ktorá výraznou mierou determinuje jej budúci rozvoj a úroveň konkurencieschopnosti v budúcnosti.
- ☐ Blízkosť významného pólu rozvoja, s ktorým je obec prepojená technickou i dopravnou infraštruktúrou prináša so sebou predovšetkým ekonomické a sociálne výhody, ako sú napr. dostatok pracovných príležitostí, kvalitná štruktúra ekonomických činností a predpoklad pre a rast a rozvoj potrieb a sociálnych istôt obyvateľstva a znižovanie nezamestnanosti.
- ☐ Obec Bučany sa nachádza bezprostredne v regióne so značným potenciálom pre rozvoj priemyslu v okolí. V budúcnosti sa očakáva pokračovanie rozvoja priemyslu a v rámci neho zvyšovanie produktivity práce a pridanej hodnoty. Kvalitné podmienky pre umiestnenie firiem a závodov v spojení s relatívnym dostatkom zdrojov v regióne tiež vzbudzujú záujem investorov.
- ☐ Samotná lokalizácia strategického podniku v regióne vytvára značné množstvo pracovných príležitostí. Strategický podnik disponuje väčším objemom kapitálových zdrojov a môže si dovoliť spravidla rozsiahle investície do inovácií. Ekonomický impulz vyžarovaný zo strategického podniku sa prejavuje v hierarchii väzieb na iné firmy v regióne. Významným faktorom rozvoja je aj rozvoj podnikateľských aktivít s vysokým stupňom pridanej hodnoty, takéto ekonomické jednotky sa vyznačujú vysokým stupňom inovatívnosti a vysokými investíciami do rozvoja a modernizácie.
- ☐ Dobré teritoriálne pokrytie energetickou sieťou s primeranou prenosovou kapacitou a s mierne zvyšujúcou energetickou bilanciou.
- ☐ Výhodná poloha v rámci Slovenska, blízkosť nadradených vnútroštátnych a medzinárodných koridorov.
- ☐ Kompletná školská a dostupná zdravotná infraštruktúra.

Slabé stránky

- ☐ Nedokončená kanalizácia v obci.
- ☐ Počet pracovných príležitostí v obci nepokrýva kapacity ekonomicky aktívneho obyvateľstva obce.
- ☐ Nevyhovujúci stav niektorých úsekov miestnych komunikácií.
- ☐ Slabá propagácia územia.

Príležitosti

- ☐ Dokonalé zmapovanie existujúceho stavu ekonomického potenciálu a prognóza jeho očakávaného vývoja v budúcnosti je rozhodujúcim faktorom ekonomickej úspešnosti obce.

- ☐ Využitie ekonomického potenciálu.
- ☐ Odstraňovanie administratívnych bariér podnikania a zlepšovanie podnikateľského prostredia.
- ☐ Prílev zahraničných investícií do regiónu.
- ☐ Zvyšovanie kompetencií samosprávy.
- ☐ Možnosti partnerskej spolupráce všetkých subjektov štátnej správy, samosprávy a neziskových organizácií zainteresovaných do oblasti sociálnych služieb.
- ☐ Rozvoj informačných technológií.
- ☐ Možnosti čerpania prostriedkov z fondov EÚ.
- ☐ Možnosti využívania alternatívnych zdrojov energie.
- ☐ Rozvoj odvetví využívajúcich obnoviteľné domáce zdroje.
- ☐ Vznik nových pracovných príležitostí v nových priemyselných podnikoch v Trnave a jej okolí.
- ☐ Zapájanie obyvateľov a nezamestnaných pri úpravách a zveľaďovaní obce.
- ☐ Pomoc mladým rodinám pri získavaní bývania v obci.

Ohrozenia

- ☐ Nízky dôraz na vlastnícke vzťahy - to, čo nikomu nepatrí, alebo to patrí všetkým, je devastované a nesprávne využívané.
- ☐ Nekomunikovanie prevencie v oblasti kriminality.
- ☐ Devastácia životného prostredia.
- ☐ Finančný dopad na rozpočet obce v dôsledku prísnejších predpisov na ochranu životného prostredia.
- ☐ Nízka miera vymožiteľnosti práva v oblasti životného prostredia.
- ☐ Nedostatok financií.
- ☐ Presun kompetencií na samosprávy bez adekvátneho presunu finančných zdrojov.
- ☐ Zvyšovanie administratívnej záťaže vo verejnej správe.
- ☐ Legislatívne reštrikčné opatrenia od nadradených orgánov.
- ☐ Možnosť narušenia environmentálnej rovnováhy vplyvom nedokončenej kanalizácie.
- ☐ Nedostatočne prepracované projekty rozvoja.
- ☐ Zvyšujúca sa intenzita cestnej dopravy v blízkosti obce a v obci.
- ☐ Pokles a strata občianskych iniciatív v oblasti kultúry.

2.4. *Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja*

Hlavné príčiny regionálnych disparít sú predovšetkým v realizácii postupných krokov ekonomickej reformy (devalvácia meny, liberalizácia cien, konverzia a následný rozpad trhov, odbytové ťažkosti) pôsobia s rôznou intenzitou na ekonomiku regiónov SR. Dopad pôsobenia postupných krokov ekonomickej reformy mal vplyv na štruktúru ekonomiky regiónov. Postup ekonomickej reformy sprevádzalo zhoršovanie ekonomickej situácie v okresoch a mikroregiónoch s monoštruktúrnym zameraním výroby základne. Išlo predovšetkým o okresy, alebo ich časti, kde rozhodujúca výrobná aktivita sa dostala do depresie a dochádzalo k prudkému zníženiu zamestnanosti. Ekonomický úpadok výrobných aktivít pretrváva v priebehu celého transformačného procesu.

Disparity a faktory rozvoja ovplyvňujúce úroveň udržateľnej celkovej konvergenie SR k EÚ 15 v programovacom období 2007 až 2013:

Kľúčové disparity:

1. nedostatočne využitý existujúci rastový potenciál regiónov,
2. nedostatočná úroveň rastového potenciálu regiónov,
3. sektorové a regionálne rozdiely v konkurencieschopnosti dané nedostatočným využitím existujúceho rastového potenciálu, ako aj jeho nedostatočnou úrovňou,
4. útlm poľnohospodárskej prvovýroby.

Hlavné faktory rozvoja:

1. zlepšenie dostupnosti regiónov a dovybavenie územia infraštruktúrou,
2. rozvoj ľudského potenciálu a efektívne využitie pracovných síl,
3. využitie, reštrukturalizácia, rozvoj produkčného potenciálu a zvyšovanie inovačnej kapacity regiónov,
4. Zachovanie a ochrana životného prostredia v obci.

Koherentné poradie faktorov rozvoja

Silnou stránkou rozvoja obce je jej výborná geografická poloha, ktorá výraznou mierou determinuje jej budúci rozvoj a úroveň konkurencieschopnosti v budúcnosti.

Blízkosť významného pólu rozvoja akým je mesto Trnava, s ktorým je obec prepojená technickou i dopravnou infraštruktúrou, prináša so sebou predovšetkým ekonomické a sociálne výhody, ako sú napr. dostatok pracovných príležitostí, kvalitná štruktúra ekonomických činností a predpoklad pre rast a rozvoj potrieb a sociálnych istôt obyvateľstva a v neposlednom rade aj znižovanie nezamestnanosti.

Obec Bučany sa nachádza bezprostredne v regióne so značným potenciálom pre rozvoj priemyslu v okolí. V budúcnosti sa očakáva pokračovanie rozvoja priemyslu a v rámci neho zvyšovanie produktivity práce a pridanej hodnoty. Kvalitné podmienky pre umiestnenie firiem a závodov v spojení s relatívnym dostatkom zdrojov v regióne tiež vzbudzujú značný záujem zahraničných investorov.

Ekonomický potenciál je rozhodujúcim faktorom rozvojových možností obce a determinantom životnej úrovne jej obyvateľstva. Je východiskom všetkých rozvojových zámerov, ktoré sa obce dotýkajú. Ekonomický potenciál daného regiónu predstavuje spolupôsobenie existujúcich ľudských zdrojov, kapitálu a prírodných daností za účelom výroby produkcie a poskytovania služieb. Dokonalé zmapovanie existujúceho stavu ekonomického potenciálu a prognóza jeho očakávaného vývoja v budúcnosti je rozhodujúcim faktorom ekonomickej úspešnosti obce.

Kompletná školská a dostupná zdravotná infraštruktúra, ako i blízkosť nadradených vnútroštátnych a medzinárodných koridorov zabezpečujú obci zvýšenie rozvoja.

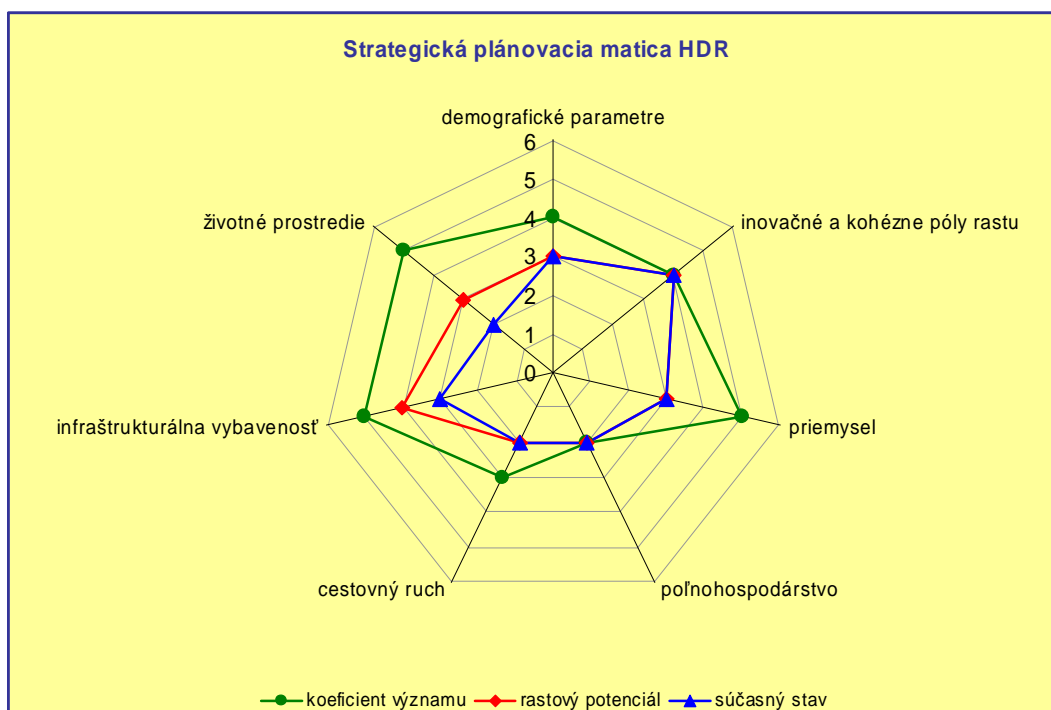
Koherentné poradie disparít

Jednou z disparít obce, ktorá vyžaduje riešenie v strednodobom horizonte je dobudovanie kanalizácie v obci. Na základe novej úpravy zákona o vodách (§ 32 zákona 184/2002 Z.z.), ktorý stanovuje povinnosť odvádzať komunálne odpadové vody verejnými kanalizáciami. Aglomerácie od 2 000 do 10 000 EO (ekvivalentných obyvateľov) sú povinné takéto odvádzanie zabezpečiť do konca roku 2015 a aglomerácie nad 10 000 EO do konca roku 2010 podľa plánu rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií.

Disparitou pre obec je jej veľkosť, ktorá vo významnej miere ovplyvňuje zloženie a efektívnosť miestnych verejných výdavkov. Preto v dôsledku ďalšieho presunu kompetencií na obce by bolo potrebné sa podrobnejšie zaoberať vzťahom medzi efektívnou veľkosťou samosprávnej jednotky a vplyvom obyvateľov na rozsah a štruktúru poskytovaných miestnych verejných služieb.

Nedostatočné využitie existujúceho rastového potenciálu v obci bude mať v budúcnosti za následok hospodárske zaostávanie obce v porovnaní s okolitými obcami a následne celkový úpadok, pokles počtu obyvateľov a znižovanie kvality života v dôsledku zastarávania infraštruktúry.

Na základe definícií jednotlivých kľúčových faktorov a disparít rozvoja bola vypracovaná strategická plánovacia matica pre určenie najperspektívnejších vektorov rozvoja.

Uvedené parametre na osiach predstavujú oblasti, ktoré sú vitálne pre rozvoj obce. Súčasný stav poukazuje na blízkosť obce k centrám rozvoja a priemyselným oblastiam, priemerné demografické parametre, parametre pre poľnohospodárstvo a priemysel v obci, ktorý je založený prevažne na mikro-podnikoch. Infraštruktúrna vybavenosť v obci vykazuje priemerné hodnoty, ktoré sú zároveň podporené blízkosťou k inováčnym a kohéznym pólom rastu. Napriek tomu je zreteľný ich rastový potenciál.

Podstatným faktorom rozvoja obce je životné prostredie regiónu. V súčasnej dobe je životné prostredie regiónu obce v podpriemernom stave, preto je potrebné ho zlepšiť a chrániť, pretože je základom potrebným pre rozvoj ostatných parametrov.

3. Rozvojová stratégia

Rozvojová stratégia má nasledovné východiská:

- **rozvojové stratégie na vyššej úrovni** v štruktúre regionálneho rozvoja (Národného strategického referenčného rámca Slovenskej republiky na roky 2007 - 2013, Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja),
- **disperzná teória rozvoja**. NSRR 2007-2013 je budovaný na základe teórie pólov rozvoja, avšak pri koncipovaní PHSR a plánovaných aktivít bola zohľadnená aj Disperzná teória rozvoja, ktorá sa zameriava na komplexný plošný rozvoj regiónu a územia ako celku,
- **výsledky socio-ekonomickej analýzy**, SWOT analýza a analýzy kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja obce,
- **určenie nevyhnutných potrieb**, ktoré vyplývajú z platnej legislatívy (napr. nové normy v oblasti ochrany životného prostredia).

3.1. Ciele a priority

Globálnym cieľom Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bučany je podporiť vyvážený rozvoj v obci prostredníctvom postupného zvyšovania jej konkurencieschopnosti.

Strategickým cieľom obce je vytvorenie vhodného sociálno – trhového a trvalo-udržateľného prostredia, ktoré bude podporovať vlastné úsilie a výkony obyvateľov pri tvorbe pracovných príležitostí, bude založené na akceptácii vlastníckych práv jednotlivcov a povedie jednotlivcov k dobrovoľnej zodpovednosti o sociálne slabších a o životné prostredie. Jednotlivé prioritné oblasti s popisom cieľov sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Č.	Priorita	Cieľ
1	Podpora trvalo udržateľného rozvoja	Zabezpečiť stabilný rast ekonomickej aktivity v obci a jej okolí, ktorý je základom hospodársko-sociálneho postavenia jej občanov: - priemysel - cestovný ruch - ostatné služby - poľnohospodárstvo
2	Ochrana životného prostredia	Zachovať úctu k životnému prostrediu nielen na úrovni platných noriem v oblasti ochrany životného prostredia, ale hlavne zvyšovať povedomie obyvateľov aby sami aktívne prispievali k ochrane svojho okolia.
3	Investície do občianskej infraštruktúry	Prispieť k skvalitneniu a dobudovaniu občianskej infraštruktúry v oblastiach ako sú technická, sociálna, zdravotná a kultúrna infraštruktúra. Súčasťou tejto priority je aj riešenie a zlepšovanie situácie v oblasti bývania.
4	Rozvoj občianskej spoločnosti	Cieľom je aktivizácia obyvateľstva formou kultúrnych a športových podujatí ako aj kontinuálne zvyšovanie participácie obyvateľov na dianí v obci.
5	Podpora rozvoja služieb pre obyvateľov	Cieľom je skvalitnenie služieb poskytovaných na území obce, ako aj zabezpečenie takých, ktoré v súčasnosti absentujú.

3.2. Opatrenia a aktivity

Opatrenia boli navrhnuté a budú realizované s cieľom komplexného zabezpečenia cieľov stanovených v časti 3.1. Ciele a priority a boli rozdelené podľa prioritných oblastí.

Sumár opatrení:

Opatrenie: Zabezpečenie stabilného rastu ekonomickej aktivity v obci a jej okolí

Cieľ opatrenia: Cieľom je zabezpečiť stabilný rast ekonomickej aktivity v obci a jej okolí, ktorý je základom hospodársko-sociálneho postavenia jej občanov: priemysel, cestovný ruch, služby, poľnohospodárstvo, ostatné.

Stručná charakteristika opatrenia: Pre zabezpečenie ekonomickeho rozvoja obce je nutné realizovať opatrenie, ktoré tento rozvoj podporí (pomocou aktivít), avšak realizácia opatrenia bude koncipovaná a komplexne zabezpečená so zreteľom na trvalú udržateľnosť.

Predpokladané výsledky: Sú uvedené v časti 3.4. Programová štruktúra, merateľné ukazovatele

Opatrenie: Zabezpečenie ochrany životného prostredia

Cieľ opatrenia: Cieľom je zachovať úctu k životnému prostrediu nielen na úrovni platných noriem v oblasti ochrany životného prostredia, ale hlavne zvyšovať povedomie obyvateľov aby sami aktívne prispievali k ochrane svojho okolia.

Stručná charakteristika opatrenia: Zabezpečenie rozvoja, ktorý neničí, ale zachováva životné prostredie so zreteľom na špecifické požiadavky a potreby obce a regiónu a vytvára synergický a komplementárny súlad s ostatnými opatreniami.

Predpokladané výsledky: Sú uvedené v časti 3.4. Programová štruktúra, merateľné ukazovatele

Opatrenie: Komplexné budovanie, dobudovanie a modernizácia infraštruktúry obce

Cieľ opatrenia: Cieľom je prispieť k skvalitneniu a dobudovaniu občianskej infraštruktúry v oblastiach ako sú technická, sociálna, zdravotná a kultúrna infraštruktúra. Súčasťou tejto priority je aj riešenie a zlepšovanie situácie v oblasti bývania.

Stručná charakteristika opatrenia: Zabezpečenie potrebnej technickej infraštruktúry pre kontinuálne zvyšovanie a udržanie kvality života obyvateľstva a naplnenie jeho potrieb ako aj potrieb firiem sídliačich na území obce a využívajúcich uvedenú infraštruktúru.

Predpokladané výsledky: Sú uvedené v časti 3.4. Programová štruktúra, merateľné ukazovatele

Opatrenie: Zvyšovanie participácie občanov na živote obce a jej ďalšom smerovaní

Cieľ opatrenia: Cieľom je aktivizácia obyvateľstva formou kultúrnych a športových podujatí ako aj kontinuálne zvyšovanie participácie obyvateľov na dianí v obci.

Stručná charakteristika opatrenia: Investície pre zabezpečenie a skvalitnenie demokratickeho systému riadenia obce smerom zdola nahor, za účasti všetkých občanov a zabezpečenie a posilnenie multikulturálnej spoločnosti založenej na odlišných základoch, kultúre a histórii, odbúravanie rasových a etnických predsudkov a posilnenia rodovej rovnoprávnosti a občianskej spolupatričnosti.

Predpokladané výsledky: Sú uvedené v časti 3.4. Programová štruktúra, merateľné ukazovatele

Opatrenie: Skvalitňovanie a zabezpečenie služieb obyvateľstvu

Cieľ opatrenia: Cieľom je skvalitnenie služieb poskytovaných na území obce ako aj zabezpečenie takých, ktoré v súčasnosti absentujú.

Stručná charakteristika opatrenia: Investície pre skvalitnenie poskytovaných služieb obyvateľstvu so zameraním aj na znevýhodnené skupiny obyvateľstva, marginalizované skupiny a sociálne odkázaných občanov.

Predpokladané výsledky: Sú uvedené v časti 3.4. Programová štruktúra, merateľné ukazovatele

Sumarizácia nákladov na jednotlivé opatrenia:

Opatrenie	počet aktivít	celková suma na opatrenie v tis. Sk
Zabezpečenie stabilného rastu ekonomickej aktivity v obci a jej okolí	1	1 080
Zabezpečenie ochrany životného prostredia	1	1 610
Komplexné budovanie, dobudovanie a modernizácia infraštruktúry obce	6	31 850
Zvyšovanie participácie občanov na živote obce a jej ďalšom smerovaní	1	3 120
Skvalitňovanie a zabezpečenie služieb obyvateľstvu	1	6 240

Vysvetlivky k údajom uvedeným v aktivitách:**Financovanie:**

- *Náklady v tis. Sk:* náklady na samotnú technickú realizáciu
- *Možnosti financovania:* možnosti získania financovania s uvedením potencionálneho zdroja
- *Náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj. dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie):* finančné náklady, ktoré nie sú kalkulované v nákladoch na samotnú technickú dokumentáciu ale sú pre realizáciu projektu nevyhnutné. Jedná sa o náklady zo strany obce, pri investíciách pri ktorých je investor iný, ako obec, sa nekalkulujú.
- *Potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk:* súčet nákladov na samotnú technickú realizáciu projektu a nákladov na prípravu projektu. V prípade financovania projektov z využitím nenávratného finančného príspevku (alebo financovanie projektov súkromných investorov) je tu uvedená len suma, ktorú projekt vyžaduje prefinancovať zo strany obce.

Dopady:

Dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): sa udáva v hodnote za 1 kalendárny rok

1. Opatrenie: Zabezpečenie stabilného rastu ekonomickej aktivity v obci a jej okolí

Aktivita: Zemianska kúria
Popis: historický objekt, sídlo grófa Nyáraiho. Vytvorenie priestorov pamätnej izby - aktivita cestovného ruchu
prioritná oblasť: Podpora trvalo udržateľného rozvoja Plánovaný rok realizácie: 2008 zodpovedný za realizáciu: obec dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 1
Financovanie: Náklady v tis. Sk: 1000 možnosti financovania: Regionálny OP, Opatrenie 51 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 80 potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 130
Dopady: dopad na zamestnanosť: pozitívny - jedno až 10 nových prac.miest dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): nevýznamný dopad na kvalitu života: pozitívny

2. Opatrenie: Zabezpečenie ochrany životného prostredia

Aktivita: Zeleň v obci
Popis: revitalizácia zelene na verejných priestranstvách v obci
prioritná oblasť: Ochrana životného prostredia
Plánovaný rok realizácie: 2008
zodpovedný za realizáciu: obec
dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 3
Financovanie:
Náklady v tis. Sk: 1500
možnosti financovania: Regionálny OP, Opatrenie 42 Regenerácia sídiel
náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 110
potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 185
Dopady:
dopad na zamestnanosť: nulový vplyv
dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): nevýznamný
dopad na kvalitu života: pozitívny

3. Opatrenie: Komplexné budovanie, dobudovanie a modernizácia infraštruktúry obce

Aktivita: cesta od súpisného čísla č. 31
Popis: rekonštrukcia komunikácie
prioritná oblasť: Investície do občianskej infraštruktúry
Plánovaný rok realizácie: 2008
zodpovedný za realizáciu: obec
dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 2
Financovanie:
Náklady v tis. Sk: 5000
možnosti financovania: Regionálny OP, Opatrenie 42 Regenerácia sídiel
náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 250
potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 500
Dopady:
dopad na zamestnanosť: nulový vplyv
dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): pozitívny - úspora bežných výdavkov (nárast príjmov) o viac ako 50 tis. Sk
dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: Zateplenie budov ZŠ a MŠ
Popis: Zateplenie budov Základnej školy a Materskej školy pre zvýšenie efektívnosti prostriedkov vynaložených na vykurovanie
prioritná oblasť: Investície do občianskej infraštruktúry
Plánovaný rok realizácie: 2008
zodpovedný za realizáciu: obec
dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 3
Financovanie:
Náklady v tis. Sk: 2000
možnosti financovania: Regionálny OP, Opatrenie 11 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich vzdelávacích zariadení s cieľom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu (materské, základné a stredné školy)
náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 130
potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 230
Dopady:

dopad na zamestnanosť: nulový vplyv
dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): veľmi pozitívny – úspora bežných výdavkov (nárast príjmov) o viac ako 500 tis. Sk
dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: Chodníky - hlavná ulica

Popis: rekonštrukcia chodníkov - ďalšie etapy

prioritná oblasť: Investície do občianskej infraštruktúry

Plánovaný rok realizácie: 2011

zodpovedný za realizáciu: obec

dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 3

Financovanie:

Náklady v tis. Sk: 8000

možnosti financovania: Regionálny OP, Opatrenie 42 Regenerácia sídiel

náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 370

potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 770

Dopady:

dopad na zamestnanosť: nulový vplyv

dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): pozitívny - úspora bežných výdavkov (nárast príjmov) o viac ako 50 tis. Sk

dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: Chodníky - horný koniec

Popis: rekonštrukcia chodníkov v úseku od mlyna po cintorín

prioritná oblasť: Investície do občianskej infraštruktúry

Plánovaný rok realizácie: 2008

zodpovedný za realizáciu: VÚC

dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 3

Financovanie:

Náklady v tis. Sk: 600

možnosti financovania: VÚC

náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, verejné obstarávanie): 0

potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 0

Dopady:

dopad na zamestnanosť: nulový vplyv

dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): nevýznamný

dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: miestne komunikácie

Popis: rekonštrukcia komunikácií v správe SSC

prioritná oblasť: Investície do občianskej infraštruktúry

Plánovaný rok realizácie: 2013

zodpovedný za realizáciu: VÚC

dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 1

Financovanie:

Náklady v tis. Sk: 15000

možnosti financovania: VÚC

náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, verejné obstarávanie): 0

potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 0

Dopady:

dopad na zamestnanosť: nulový vplyv

dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): nevýznamný

dopad na kvalitu života: veľmi pozitívny

Aktivita: Okolie kúrie - vypracovanie projektu
Popis: vypracovanie projektu na revitalizáciu okolia kúrie
prioritná oblasť: Investície do občianskej infraštruktúry
Plánovaný rok realizácie: 2008
zodpovedný za realizáciu: obec
dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 1
Financovanie:
Náklady v tis. Sk: 500
možnosti financovania:
náklady na prípravu projektu v tis. Sk (verejné obstarávanie): 0
potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 500
Dopady:
dopad na zamestnanosť: nulový vplyv
dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): negatívny - zvýšenie bežných výdavkov o viac ako 50 tis. Sk
dopad na kvalitu života: nulový

4. Opatrenie: Zvyšovanie participácie občanov na živote obce a jej ďalšom smerovaní

Aktivita: požiarňa zbrojnica
Popis: rekonštrukcia budovy
prioritná oblasť: Rozvoj občianskej spoločnosti
Plánovaný rok realizácie: 2009
zodpovedný za realizáciu: obec
dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 2
Financovanie:
Náklady v tis. Sk: 3000
možnosti financovania: Regionálny operačný program, Opatrenie 1.5 Infraštruktúra nekomerčných záchranných služieb
náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 170
potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 320
Dopady:
dopad na zamestnanosť: nulový vplyv
dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): negatívny - zvýšenie bežných výdavkov o viac ako 50 tis. Sk
dopad na kvalitu života: pozitívny

5. Opatrenie: Skvalitňovanie a zabezpečenie služieb obyvateľstvu

Aktivita: Zemianska kúria
Popis: vytvorenie priestorov pre OcÚ a spoločenskej miestnosti
prioritná oblasť: Podpora rozvoja služieb pre obyvateľov
Plánovaný rok realizácie: 2008
zodpovedný za realizáciu: obec
dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 1
Financovanie:
Náklady v tis. Sk: 6000
možnosti financovania:
náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, verejné obstarávanie): 240
potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 6240
Dopady:
dopad na zamestnanosť: nulový vplyv
dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): pozitívny - úspora bežných výdavkov (nárast príjmov) o viac ako 50 tis. Sk
dopad na kvalitu života: pozitívny

3.3. Opis rozvojovej stratégie

Samotná charakteristika rozvojovej stratégie vyplýva na piatich prioritných oblastiach určených v kapitole 3.1.

Výška investícií bola kalkulovaná na základe prioritných oblastí a na základe strategickej plánovacej matice HDR. Určuje potrebu vlastných zdrojov podľa výšky investícií, ktoré boli definované ako determinujúce faktory rozvoja obce. Výška plánovaných investícií / nákladov pre jednotlivé prioritné oblasti závisí od viacerých faktorov:

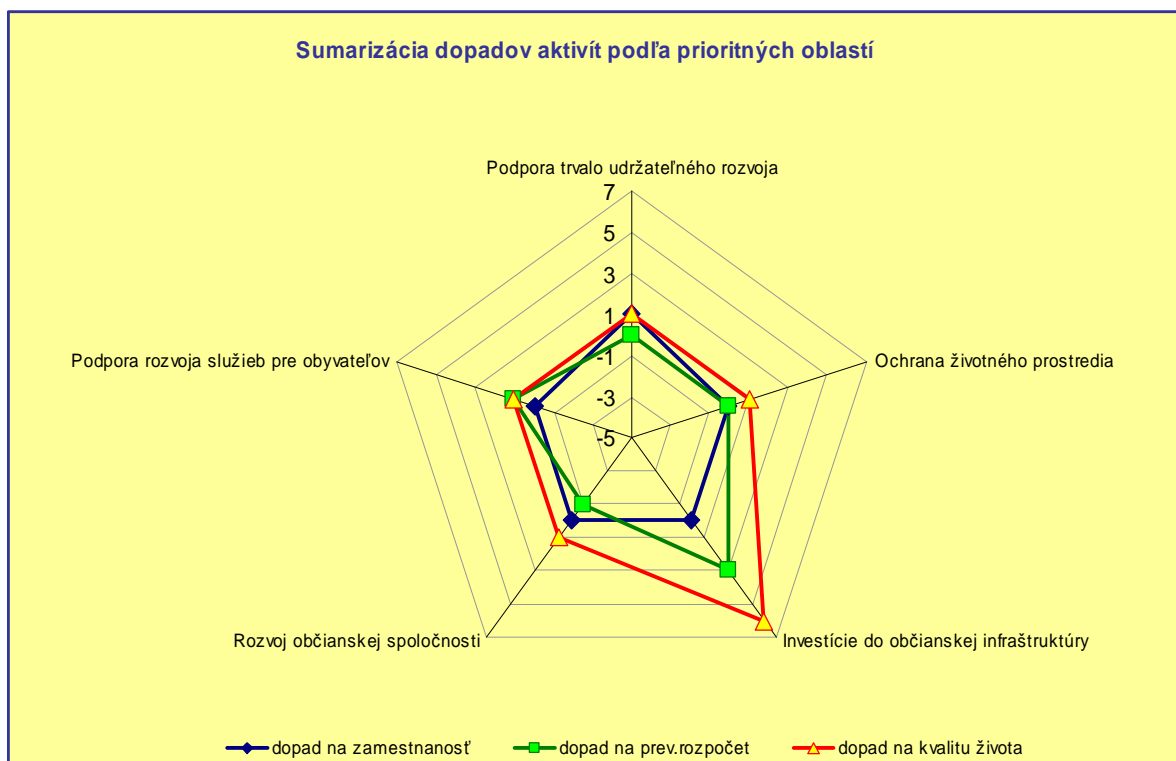
- ☐ investičná náročnosť aktivít – aktivity v oblasti občianskej infraštruktúry kladú najvyššie nároky na financovanie
- ☐ miery využitia cudzích zdrojov a zapojenia partnerov – do aktivít v oblasti trvalo udržateľného rozvoja sa budú zapájať aj partneri, ktorí prevezmú veľkú časť financovania a tak spoluúčasť obce je nižšia
- ☐ nižšia celková suma aktivít v peňažnom vyjadrení neznamená nižšiu prioritu týchto aktivít alebo zanedbávanie tejto oblasti – tieto aktivity sú jednoducho menej finančne náročné avšak získanie týchto zdrojov je často ťažšie.

Definovanie rozvojovej stratégie obce nadväzuje na výsledky komplexných analýz a na SWOT analýzu, pričom sa snaží odstrániť alebo prinajmenšom zmierniť identifikované disparity pomocou určených faktorov rozvoja. Rozvoj obce je chápaný ako jej hospodársky rozvoj, predovšetkým ako hospodársky rast. Malo by ísť hlavne o taký rozvoj, ktorý neničí vlastnú surovinovú a ľudskú základňu, zachováva životné prostredie, teda o trvalo-udržateľný.

3.4. Programová štruktúra, merateľné ukazovatele

Medzi merateľné ukazovatele zaraďujeme aj výšku nákladov (náklady celkové, náklady na prípravu projektov a potrebu financovania z vlastných zdrojov) a merateľné sú aj dopady na zamestnanosť, prevádzkový rozpočet a kvalita života v obci.

Merateľné ukazovatele sú podrobne charakterizované v rámci kapitoly 3.2. Opatrenia a aktivity, v tejto časti preto uvádzame ich sumarizáciu:

Z uvedenej sumarizácie vyplýva, že :

- ☐ kvalitu života občanov najviac posilnia aktivity v prioritnej oblasti Investície do občianskej infraštruktúry a Podpora rozvoja služieb pre obyvateľov
- ☐ dopad na rozpočet obce je celkovo neutrálny

Rozvojová stratégia obce vychádza predovšetkým zo silných stránok a maximálnom možnom využití príležitostí identifikovaných vo SWOT analýze a strategickej plánovacej matici.

4. Finančný plán

Jednou z kľúčových otázok programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Finančné zdroje potrebné pre naplnenia aktivít uvedených v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja budú plynúť z nasledovných zdrojov:

- **rozpočet obce** je základným zdrojom financovania aktivít. V zmysle východiskových parametrov rozpočtu verejnej správy na rok 2007 sa v roku 2007 predpokladá rast hospodárstva na úrovni 8,9%, rast zamestnanosti o 0,8% a rast reálnych miezd o 4,1%. Priemerná ročná miera inflácie sa očakáva v hodnote 2,7%. Rozhodujúci podiel na príjmoch rozpočtov obcí budú mať v roku 2007 daňové príjmy, dotácie a transfery. V roku 2007 sa plánuje ich výnos v sume 48,9 mld. Sk. Z výnosov týchto daní a transferov musia obce a mestá zabezpečiť financovanie svojich originálnych pôsobností vrátane všetkých pôsobností presunutých a presúvaných z orgánov štátnej správy na obce v rámci pokračujúcej decentralizácie verejnej správy. Výnos dane z príjmov fyzických osôb sa odhaduje v sume 2,8 mld. Sk a výnos z príjmov právnických osôb sa odhaduje na 48,9 mld. Sk. Dotácie na prenesený výkon štátnej správy sa odhadujú v sume 15,39 mld. Sk, čo je v porovnaní s rokom 2006 nárast o 2,2%. Výška voľných prostriedkov je však limitovaná a preto je vhodné prostriedky obecného rozpočtu použiť najmä na nasledovné:
 - **zabezpečiť prípravu projektov** – projektová dokumentácia, príprava žiadostí na čerpanie eurofondov a podobne
 - **spolufinancovať europrojekty** – štandardne je nevyhnutné podieľať sa časťou 5% na europrojektoch. Tento podiel vzrastie, ak zoberieme do úvahy aj vedľajšie náklady projektov.
 - **financovanie bežných aktivít** – ide najmä o neinvestičné aktivity v oblasti služieb obyvateľom alebo podpore kultúrneho a športového života
- **ostatné verejné zdroje**, najmä prostriedky ŠFRB sú vhodné na financovanie bytovej výstavby. Príležitosti na získanie nenávratného finančného príspevku zo štátneho rozpočtu sú v značnej miere obmedzené. Podstatným parametrom pre získanie dotácie na výstavbu obecných bytov bude projektovaná rozloha obytnej plochy jednotlivých b.j.
- **súkromné zdroje** – je možné použiť najmä na v projektoch, ktoré sú orientované na podporu podnikateľského prostredia a súkromný sektor z neho bude mať tiež osôh
- **štrukturálne fondy EÚ** – je možné použiť na financovanie mnohých projektov, avšak treba uvážiť ich zložitú a náročnú prípravu.
- **úverové zdroje** – úvery sú vhodné na riešenie akútnych investičných potrieb prípadne na financovanie aktivít s pozitívnym dopadom na rozpočet obce.

Analýza súčasného hospodárenia – rok 2006, Súvaha obce k 31.12.2006 (Skrátená forma):

	tis. Sk	
neobežný majetok spolu	83 583	84,6%
dlhodobý nehmotný majetok	0	0,0%
dlhodobý hmotný majetok	69 649	70,5%
<i>pozemky</i>	1 213	1,2%
<i>umelecké diela a zbierky</i>	0	0,0%
<i>stavby</i>	50 309	50,9%
<i>stroje, prístroje a zariadenia</i>	76	0,1%
<i>dopravné zariadenia</i>	0	0,0%
<i>obstaranie DHM</i>	18 051	18,3%
<i>drobný dlh. hm. majetok</i>	0	0,0%
<i>ostatný HIM</i>	0	0,0%
dlhodobý finančný majetok	13 934	14,1%
obežný majetok	15 164	15,4%
<i>zásoby</i>	0	0,0%
<i>pohľadávky</i>	4 932	5,0%
<i>finančný majetok</i>	10 232	10,4%
rozpočtové účty, z toho:	0	0,0%
<i>prostriedky rozpočtového hospodárenia</i>	0	0,0%
majetok spolu	98 747	100,0%
vlastne zdroje	74 422	75,4%
<i>majetkové fondy</i>	63 171	64,0%
<i>finančné a peňažne fondy</i>	7 224	7,3%
<i>výsledok hospodárenia</i>	4 027	4,1%
zdroje krytia prostriedkov rozpočt.hosp.	0	0,0%
cudzie zdroje	24 325	24,6%
<i>dlhodobé záväzky</i>	4	0,0%
<i>krátkodobé záväzky</i>	3 909	4,0%
<i>bankové úvery</i>	20 412	20,7%
<i>prechodné účty pasívne</i>	0	0,0%
pasíva celkom	98 747	100,0%

Majetok obce tvorí predovšetkým dlhodobý hmotný majetok v celkovej súčasnej hodnote 69 649 tis. Sk. Tvoreným je predovšetkým stavby (50 309 tis. Sk; 50,9% majetku obce), ktorej účtovná amortizácia je 50,9%.

vybrané ukazovatele	
momentálna likvidita	6 323 tis. Sk
likvidita 1. Stupňa	6 323 tis. Sk
likvidita 2.stupňa	11 255 tis. Sk
likvidita 3.stupňa	11 255 tis. Sk
ukazovateľ zadlženosti	24,63%
miera zadlženosti	32,69%
úverová zaťaženosť	20,67%
miera opotrebenie stavieb	35,9%
miera opotrebenia zariadení a tech.	93,0%

Obec má v súvislosti s prevádzkou vyrovnané záväzky a jej aktivity sú v súlade so zákonom NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

O perspektívnom hospodárení a dostatočnom objeme likvidných prostriedkov vypovedá kladná hodnota likvidity 1., 2. a 3. stupňa za rok 2006.

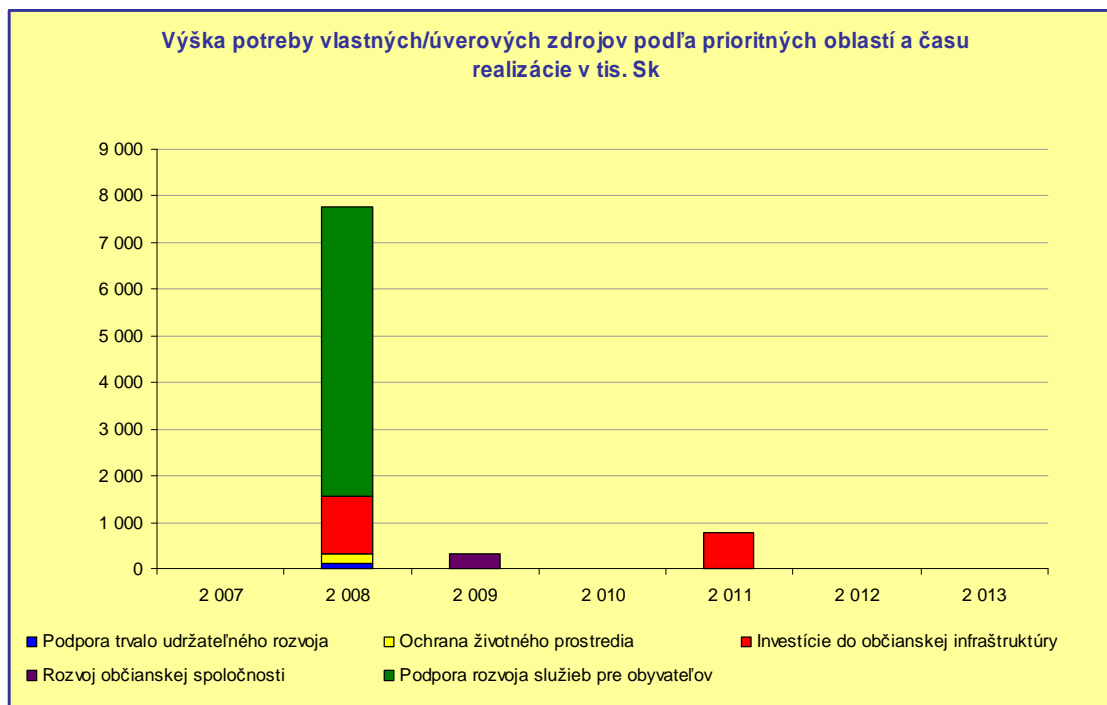
Pod likviditou rozumieme schopnosť podniku uhradiť včas svoje záväzky voči všetkým dodávateľom (veriteľom). Pod likvidnosťou aktív rozumieme schopnosť v čo najkratšom čase pretransformovať jednotlivé majetkové súčasti podniku na peňažné prostriedky, a to bez straty alebo bez podstatnej zľavy z ich účtovnej hodnoty.

Likvidita 1. stupňa vypovedá, aký podiel krátkodobých dlhov môže subjekt k určitému dňu (v závislosti od toho z ktorého dňa sú pre analýzu poskytované údaje) vyplatiť v hotovosti. Za optimálny sa považuje pomer od 0,20 do 0,60.

Likvidita 2. stupňa vypovedá o tom, ako je subjekt schopný zaplatiť krátkodobé dlhy bez predaja zásob. Zásoby môžu byť ovplyvnené ich likvidnosťou. Tento ukazovateľ je pre posúdenie likvidity veľmi dôležitý. V zásade platí, že hodnota ukazovateľa by sa mala pohybovať od 1,00 do 1,50. Ak je hodnota menšia ako 1,00, subjekt musí rátať s tým, že na zaplatenie záväzkov bude musieť likvidovať zásoby. Ak je hodnota vyššia ako 1,00, tak po úhrade krátkodobých záväzkov má ešte rezervu (napr. ak bežná likvidita je 1,25, táto rezerva predstavuje 25 %).

Ukazovateľ udáva podiel krátkodobých dlhov na financovaní obežného majetku. Čím je likvidita 3. stupňa väčšia, tým je väčší podiel financovania krátkodobého majetku dlhodobými zdrojmi, čo znižuje riziko platobnej neschopnosti pre prípad, že sa nepodarí premeniť časť nepeňažného obežného majetku na peňažné prostriedky. Hodnota ukazovateľa nemá byť menšia ako 1,50, optimum je 2,00 a za maximálnu hodnotu je považovaný pomer 2,50.

Plánované aktivity boli posudzované z finančného hľadiska pre posúdenie súladu investičných aktivít a ich rozpočtov so zákonom NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

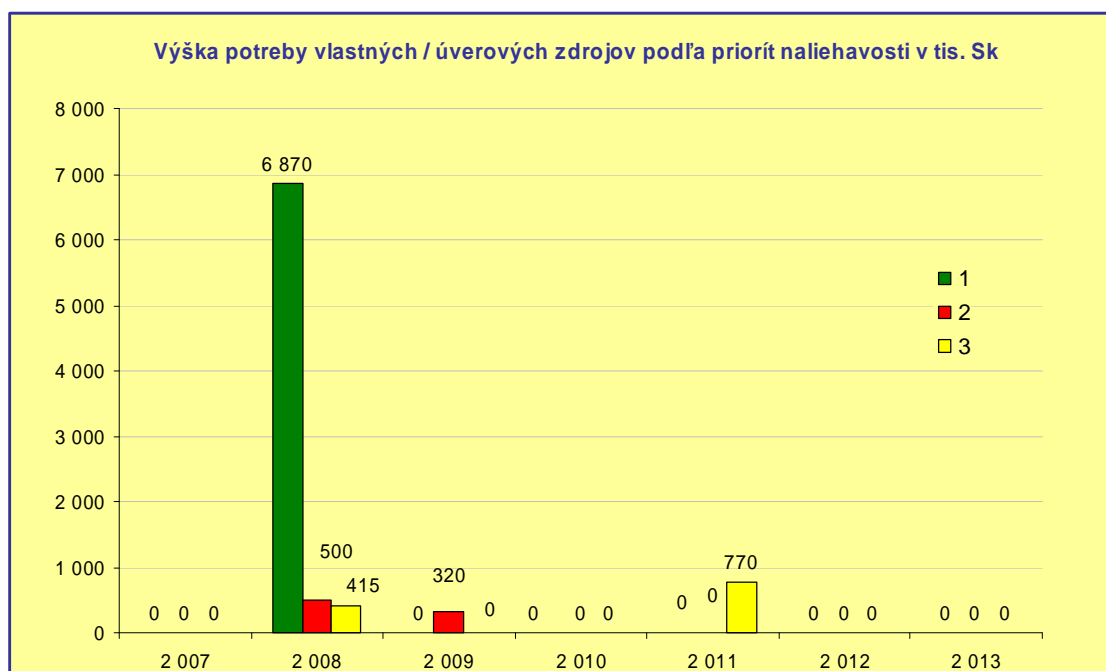
Tabuľka predstavuje potrebu vlastných zdrojov v jednotlivých rokoch realizácie aktivít plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja. V prvých rokoch bude obec realizovať hlavne investície zamerané na občiansku infraštruktúru, ochranu životného prostredia a trvalo udržateľný rozvoj,

ktoré sú zásadné pre rozvoj obce a príchod investorov, ako aj podporu rozvoja služieb pre obyvateľov.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja predpokladá vyššie investície v prvých rokoch, nakoľko sa počíta aj s úverovým financovaním s následným splácaním v ďalších rokoch.

Nasledujúca tabuľka predstavuje alternatívne možnosti investícií v závislosti od možnosti získania financovania rozvojových projektov obce:

- **Priorita č.1 – najvyššia priorita.** Uvedené investície budú realizované bezpodmienečne, pretože sú najnaliehavejšie a najakútnejšie z hľadiska rozvoja obce. Uvedené investície budú realizované bez ohľadu na to, či obec získa financovanie pre uvedené aktivity zo zdrojov EU.
- **Priorita č. 2 – stredná priorita.** Uvedené investície budú realizované v prípade, že obec získa prostriedky na realizáciu aktivít z prostriedkov EU. V prípade nezískania uvedených prostriedkov, budú investície odložené do času, pokiaľ nebude zaistené financovanie.
- **Priorita č.3 – najnižšia priorita.** Prevažne projekty menšieho rozsahu a finančnej náročnosti, ktoré je možné realizovať vlastnými zdrojmi ale nemali by ohroziť aktivity s vyššou prioritou

Z hľadiska potrieb rozvoja obce je dôležité zabezpečiť aj participáciu súkromných zdrojov na projektoch. Preto obec bude realizovať aktivity pre vytvorenie priaznivého investičného prostredia v obci (viď. kapitolu 3.2.)

4.1. Rozdelenie financií na programovacie obdobie

Plánované čerpanie zdrojov bolo uvedené v časti 3.2 ku každej aktivite samostatne. Na tomto mieste uvádzame sumarizáciu čerpania jednotlivých zdrojov. Údaje sú v tis. Sk.

Rozdelenie financií na programovacie obdobie										
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje							Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje						
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje			
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2007										
2008	17 410	17 410	6 769	10 641	2 256	600	7 785			
2009	3 170	3 170	2 138	1 033	713		320			
2010										
2011	8 370	8 370	5 700	2 670	1 900		770			
2012										
2013	15 000	15 000		15 000		15 000				
Spolu	43 950	28 950	14 606	11 674	2 969	600	8 105			

4.2. Rozdelenie financií na priority a opatrenia

Doleuvedená tabuľka uvádza súhrn čerpania zdrojov podľa jednotlivých prioritných oblastí. Údaje sú v tis. Sk.

Rozdelenie financií na priority a opatrenia										
prioritná pblasť	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje							Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje						
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje			
	A=B+H+	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
	CH									
1	1 080	1 080	713	368	238		130			
2	1 610	1 610	1 069	541	356		185			
3	31 850	31 850	10 688	21 163	3 563	15 600	2 000			
4	3 170	3 170	2 138	1 033	713		320			
5	6 240	6 240		6 240			6 240			
Spolu	43 950	43 950	14 606	29 344	4 869	15 600	8 875			

5. Zabezpečenie realizácie

PHSR je potrebné podrobiť každoročnému posúdeniu v odborných komisiách a tak aktualizovať plán aktivít na nasledujúci rok. PHSR je živý dokument, ktorý je potrebné aktualizovať a upravovať podľa akútnych potrieb či možností financovania.

Strategické plánovanie podpory rozvoja obce je charakteristické najmä:

orientáciou podpory na dosiahnuté efekty,

- ☐ hierarchickým usporiadaním cieľov,
- ☐ riadením na základe procesov,
- ☐ permanentným monitorovaním a vyhodnocovaním efektov,

- ☐ permanentným učením sa a inováciou,
- ☐ rozvíjaním partnerstiev,
- ☐ zodpovednosťou voči verejnosti,

Na základe poznatkov o efektívnosti a účinnosti vynaložených nákladov sa budú iniciovať inovačné zlepšenia v rámci stanovovania cieľov v obci. Informácie o účinnosti a efektívnosti vynakladaných prostriedkov sú nenahraditeľným zdrojom permanentného rozširovania poznatkov v oblasti podpory rozvoja obce.

5.1. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Zabezpečenie realizácie a naplnenia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja bude dosiahnuté koordinovaným a širokospektrálnym pôsobením všetkých zainteresovaných cieľových skupín v obci v kombinácii s využitím schopností a skúseností všetkých zodpovedných osôb.

V časti 3.2 je uvedený subjekt zodpovedný za realizáciu každej aktivity. Väčšina aktivít je v pôsobnosti obce. Nakoľko sú tieto aktivity rozsiahle a náročné, je potrebné určiť konkrétne osoby či komisie v orgánoch obce, ktoré budú tieto aktivity riadiť a koordinovať.

V pláne hospodárskeho a sociálneho rozvoja neurčujeme konkrétne mená či posty, nakoľko takéto rozhodnutia je potrebné robiť operatívne.

Je však možné rámcovo určiť kompetencie jednotlivých orgánov obce. Štruktúra organizačného zabezpečenia manažmentu programu je závislá od špecifických podmienok obce. Zastupiteľstvo obce je najvyšší orgán na čele so starostom, má politickú a riadiacu zodpovednosť za plnenie celého programu rozvoja obce.

Obecné zastupiteľstvo prijíma rozhodnutia o postupe realizácie programu, ustanovuje riadiacu skupinu alebo osobu, ktorá bude poverená riadením procesu, schvaľuje návrhy a projekty rozvoja, dojednáva partnerské vzťahy, hodnotí, schvaľuje výsledky a výstupy programu a zabezpečuje jeho realizáciu a rozhoduje o zmenách.

Zastupiteľstvo spracúva, schvaľuje, riadi a pravidelne vyhodnocuje plnenie programu obce. Realizácia programu je vykonávaná na základe projektov. Na realizácii programu sa budú podieľať odborníci a partneri, nakoľko účinnosť plnenia programu je možné zvýšiť len na základe partnerstiev. Okrem podnikateľskej sféry sú vhodnými partnermi, subjekty so skúsenosťami vo sfére čerpania finančných prostriedkov z fondov EÚ.

Implementácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je najvhodnejšia prostredníctvom implementačných projektov, ktoré môže obec realizovať sama alebo v spolupráci s externými poradenskými organizáciami. Úlohou implementačného projektu je zaviesť dané opatrenie do praxe a ďalej vykonať potrebné opatrenia, aby sa pokračovalo v práci navrhnutým smerom, alebo priamo zrealizovať opatrenie do jeho úspešného naplnenia cieľov a dosiahnutia programovaného výsledku a stavu.

Organizačné opatrenia špecifikujú nástroje, ktorými bude zabezpečené napĺňanie vytýčených strategických cieľov a zámerov v PHSR a nástroje akými sa strategický dokument dopĺňa a aktualizuje. Je potrebné zabezpečiť inštitucionálne zabezpečenie implementácie konkretizovaných zámerov v jednotlivých oblastiach rozvoja obce. Inštitucionálne hľadisko poskytne informáciu o tom, kto bude realizovať naplnenie vytýčených cieľov a kto ponesie zodpovednosť za ich dosiahnutie a splnenie. Zodpovednosť je konkretizovaná v rámci každého jedného plánovaného projektu v obci.

5.2. Monitorovanie a hodnotenie

Monitorovanie plnenia programu rozvoja bude stálym a dlhodobým procesom zameraným na sledovanie kvalitatívnych a kvantitatívnych zmien pomocou vybraných ukazovateľov, cieľom ktorého bude získavanie informácií o skutočnom plnení opatrení zameraných na zmenu negatívneho vývoja, resp. o potrebe zmeniť ich výber alebo spôsob realizácie. Stabilizovať zásady procesu monitorovania umožní priebežná i etapovitá kontrola realizácie programu. Nevyhnutnou podmienkou monitoringu je organizačné a metodické zabezpečenie riešenia operatívnych problémov a z nich vyplývajúce zmenové riadenie.

Monitorovanie plnenia programu rozvoja bude obsahovať nasledovné činnosti:

- ☐ každoročné hodnotenie napĺňania cieľov stanovených v PHSR,
- ☐ každoročné spracovanie plánu aktivít na nasledujúce obdobie
- ☐ vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov ako popis stupňa realizovaných cieľov a opatrení,
- ☐ vyhodnotenie dopadov aktivít na občanov dotazníkovou formou a porovnanie s počiatočnými preferenciami občanov pri zostavovaní PHSR.

Uvedené činnosti uskutočnené v procese monitorovania umožnia zhodnotiť postup v realizácii plánovaných úloh, čo znamená sledovanie výstupov, financovanie jednotlivých činností, projektov alebo etáp. Monitorovanie sa uskutočňuje prostredníctvom ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na špecifické ciele, objasňujú stav implementácie, výsledkov a dopadov a poukazujú na dosiahnutý vývoj vo vzťahu k finančnému plánu.

Po implementácii bude pracovná skupina plniť aj funkciu monitorovania a hodnotenia. Konkrétne pôjde o sledovanie vývoja, smerovania a zmien vonkajších podmienok v obci, požiadaviek obyvateľov, ako aj požiadavky ďalších cieľových skupín (návštevníkov, investorov a podnikateľov). V procese monitorovania sa zhromažďujú údaje o realizovaných projektoch. Na základe výstupov monitorovania a hodnotenia je potrebné následne uskutočniť aktualizáciu strategických cieľov.

Cieľom monitorovania pracovnými skupinami bude zabezpečiť konzistentné a pravidelné informácie o realizovaných a ukončených projektoch. Vhodným spôsobom na realizáciu monitoringu sú kvantitatívne ukazovatele úspešnosti, ktoré dávajú jednoznačnú odpoveď na stupeň alebo mieru naplnenia projektu v danom časovom období.

Spôsob práce pracovnej skupiny uskutočňujúcej monitorovanie a hodnotenie vyplynie zo samotného charakteru projektu.

Zmyslom procesu hodnotenia je sumarizovať výstupy získané monitorovaním projektov na získanie informácií o účinnosti a efektívnosti vynaložených nákladov. Tieto informácie sa transformujú do monitorovacích a hodnotiacich správ, ktoré sa prerokovávajú na zasadnutiach pracovnej skupiny. Proces hodnotenia využíva ako svoje vstupy všetky dáta získavané v procese monitorovania. Výstupom procesu hodnotenia, resp. celého procesu monitorovania a hodnotenia, sú hodnotiace a monitorovacie správy.

Hodnotenie je vykonávané pravidelne za účelom merania efektivity voči cieľom projektov. Vykonáva sa v priebehu realizácie jednotlivých projektov a po ich ukončení. Posudzuje sa hlavne vecná stránka a vzniknuté problémy. Riešenie prioritných problémov sa posudzuje s použitím kritérií voči stanoveným ukazovateľom. Hodnotenie znamená kritické a objektívne overovanie. Plní funkciu spätnej väzby. Hodnotenie sa opiera o monitorovacie činnosti, ktoré mu poskytujú nevyhnutné informácie.

5.3. Harmonogram realizácie

Každá aktivita má v časti 3.2 určený predpokladaný termín realizácie. Dolu uvedená tabuľka sumarizuje harmonogram podľa jednotlivých prioritných oblastí.

Harmonogram realizácie podľa priorit							
oblasť / rok	2 007	2 008	2 009	2 010	2 011	2 012	2 013
Podpora trvalo udržateľného rozvoja							
Ochrana životného prostredia							
Investície do občianskej infraštruktúry							
Rozvoj občianskej spoločnosti							
Podpora rozvoja služieb pre obyvateľov							

Časový harmonogram nie je záväzný a bude priebežne aktualizovaný na základe finančnej situácie a rozpočtu obce.

6. Záver

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja je spracovaný na báze viacerých dokumentov a v súlade s príslušnými zákonnými predpismi. Časť PHSR je zameraná na komplexnú analýzu v oblastiach ako demografia, nezamestnanosť, hospodársku oblasť, sociálnu a technickú infraštruktúru a iné oblasti, ktoré popisujú a analyzujú súčasný stav v obci, ktorý je detailnejšie rozpracovaný v SWOT analýze popisujúcej silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia. PHSR je dôležitým strategickým, systémovým a koncepčným dokumentom pre zabezpečovanie zásadných aktivít rozvoja v zmysle definovaných cieľov, priorit, opatrení a financovania. Vzhľadom na súčasné postavenie regionálneho rozvoja v rámci Slovenskej republiky, ktorý nevytvára priame nástroje podpory v regiónoch (VÚC), je dokument PHSR účelovo a explicitne zameraný na ciele a priority rozvoja kraja pod. a Národného Strategického referenčného Rámca so zameraním na roky 2007 - 2013. Sleduje sa tým najmä možnosť využívania nástrojov pomoci EÚ, to znamená využitie štrukturálnych fondov a kohézneho fondu. Vykonateľnosť PHSR bude závislá od mnohých faktorov, predovšetkým od schopnosti zainteresovaných subjektov vypracovávať a predkladať príslušným ústredným riadiacim orgánom a ich sprostredkujúcim implementačným agentúram také projekty, ktoré budú konkurencieschopné. Veľký význam pre realizovanie jednotlivých opatrení a aktivít definovaných v PHSR bude mať úroveň riadenia a koordinácie celého procesu prípravy projektov a ich presadzovania na národnej úrovni. Program je potrebné hodnotiť ako dokument otvorený, ktorý môžu orgány obce priebežne dopĺňať o nové aktivity, respektíve vypúšťať tie opatrenia, ktorých realizácia nie je v možnostiach obce.

Nástrojom pre naplnenie úloh vyplývajúcich z Národného plánu regionálneho rozvoja SR je PHSR ako základný programovací dokument pre uskutočňovanie regionálnej politiky ako aj základný rámec pre budúce projekty, v oblasti znižovania regionálnych disparít. Program zároveň odráža aj nový spôsob spolupráce s EÚ založenej na princípoch partnerstva, otvorenosti, subsidiarity a hospodárskej a sociálnej súdržnosti na úseku regionálneho rozvoja. Hlavnou myšlienkou tohto dokumentu je zlepšovať kvalitu života občanov a sociálnu súdržnosť spoločnosti, najmä vytvoriť podmienky pre ekonomický rozvoj a tvorbu pracovných príležitostí, presadzovať koncept trvalo udržateľného rozvoja.